

GŁOS NARODU

Nr. 306. — ROK XLII.

PIĄTEK

8 LISTOPADA 1935.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA i Drukarnia, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
 KONTA P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTA P. K. O. KRAKÓW. NR. 401.099.

Předpłata wynosi:

Miesięcznie

W Krakowie

z n. noszeniem

5 zł.

z n. noszeniem

4-5 zł.

5 zł.

na całym obszarze Państwa polsk.

z przesyłką pocztową

5 zł.

Zagranicą

8 zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 144-06.

 Redakcja niezamawia...
 ale zwraca i nie honoruje, listów
 nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

 Redakcja przyjmuje strony
 od godziny 11. do 13.

„Radosna twórczość” i „cynizm” pod pretekstem.

Wróćmy jeszcze do obrad Senatu, do jego dyskusji nad rządowym projektem pełnomocnictw. A to nie dla uciechy oczu niecodziennym widowiskiem ataku grupy „pułkowników” na rząd P. Prezydenta Rzplitej, jak sen. Radziwiłł określił gabinet p. Kościłkowskiego, ale z powodu charakterystycznej sprzeczności, w którą przy tej okazji popadli atakujący. Skreślili wprawdzie wierny obraz naszej rzeczywistości, zapomnieli (!) jednak o pewnym momencie tej sprawy: — o tem, kto tej sytuacji winien! Zapomnieli, bo by musieli sami uderzyć się w piersi. Oni to bowiem, grupa „pułkowników”, stanowili przez szereg ostatnich lat (od r. 1930) grupę rządzącą.

Mamy na myśli zwłaszcza dwa wystąpienia. Jedno — b. ministra przemysłu, gen. Zarzyckiego, zwrócone przeciw „radosnej twórczości”. I drugie — sen. Malskiego przeciw lekkomyślności, czy nawet „nie-moralności” panoszącej się w naszym życiu publicznym.

PAŁACE I PAPUCIE. — P. gen. Zarzycki uderzył gwałtownie w „radosną twórczość” na polu budownictwa: funduszy społecznych i publicznych.

Oto — mówił — w jednym z miast wybudowano wspaniały szpital, w którym do dnia dzisiejszego nie było ani jednego chorego... W innym — mówił — znalazły się dwie elektrownie, jedna zbudowana za państwowe pieniądze, obecnie nieczynna, a druga, zbudowana na kredyt, która również nie płaci swoich zobowiązań. W innym znów miasteczku zbudowano szkołę na 120 uczniów za 450 tys. złotych.

P. gen. Zarzycki ma rację. Rację zupełną... Budowaliśmy ponad miarę. Do jego przykładów moglibyśmy jednak dodać szereg innych z tej samej dziedziny.

A więc n. p. w pewnej wsi tuż pod Krakowem w okresie „radosnej twórczości” zbudowano gmach szkolny wyposażony w najbardziej nowoczesne, nawet luksusowe, urządzenia. Między innymi nowemu gmachowi dano wspaniałą posadzkę dębową, — tak wspaniałą i tak cenną, że władze szkolne nie puszczały na nie teraz dzieci w obuwie. Rezultat jest taki, że dzieci przychodząc do szkoły zzuwają obuwie, a nakładają papucie na nogi i w tych papuciach — jak w muzeum z najcenniejszymi zabytkami z przed laty tysiąca — przebywają przez cały czas nauki.

Zupełnie w tym samym „stylu” zbudowano gmach szkolny również w pobliżu Krakowa, w pewnym miasteczku. Oczywiście również wyposażono go w ostatni wyraz „szyku”, w posadzkę dębową, lśniącą, elegancką. I tu dzieci przebijają się w papucie.

Jest naprawdę wzruszająca ta troska władz szkolnych o całość pięknej posadzki. Ale — do licha — czy budując te gmachy nie zapomniano przypadkiem o dobrem etarzm powiedzeniu polskiem, że — tabakiera dla nosa, a nie nos dla tabakiera? Sądzi- my, że — tak. I za to teraz trzeba „płacić”. Płacić muszą gminy za lekkomyślność swych zarządców, płacić muszą dzieci tysiącem trudności, które nastroją nauka w tych pałacach... Ot n. p. Opowiadają nam, że w jednym z tych luksusowych gmachów nie puszcza się dzieci na pauzę do ogrodu szkolnego, a to z powodu słusznej obawy, że zabłocą sobie papucie i potem zabłocą wspaniałą posadzkę.

Płaci za tę „radosną twórczość” także oświata wogóle. Czy nie byłoby lepiej, gdyby zamiast jednego z tych pałaców było się zbudowało 4, 5 porządných, ale skromnych, budynków szkolnych?

P. gen. Zarzycki ma rację. Rację zupełną.

CYNIZM. — A teraz drugie ciekawe przemówienie. Mianowicie przemówienie

p. sen. Malskiego. Przytoczmy dosłownie najważniejszy z niego ustęp!

„Jest u góry — mówił p. Malski — warstwa kilkudziesięciu ludzi, którzy żyją, piją i popuszczają pasa, a obok niej nędza i ciemnota. Cynizm przeżarł wszystkie komórki naszego życia. Postawiliśmy jako hasło prawo, ale to jest często tylko formuła. Nie umieliśmy dać innej idei, która tworzy życie nowe. Musimy uczynić wszystko, aby usunąć czynniki niemoralności z życia publicznego”.

P. sen. Malski dotknął sprawy niezmiernej wagi i bolączek, które należą do największych. Poruszył mianowicie znane uprzywilejowanie „warstwy kilkudziesięciu tysięcy ludzi”, którzy siedzą przy zastawionym obficie stole, „piją i popuszczają pasa”, a masy cierpią nędzę i głód. P. sen. Malski nie chciał jednak nazwać rzeczy po imieniu. I szkoda, że go nikt w tym względzie nie wyręczył. Szkoda, że nikt nie powiedział, jacy to ludzie składają się na tę uprzywilejowaną warstwę kilkudziesięciu tysięcy ludzi. Ale i tak społeczeństwo dobrze wie, czego p. sen. Malski nie powiedział. Wła- że „przywileje” w minionym okresie spadały na ludzi, których jedyną „zastęgą” było wstąpienie do którejś z kilkunastu „brigad” sanacji, gdy masy społeczne nie miały nawet „prawa”, nie odczuwały nawet działania prostej sprawiedliwości. Przeciwnie! Jak łatwo było w minionym okresie uchylić się od ciężarów publicznych obywateli, który „współpracował” z rządem, — tak często były wypadki, że obywatel o niezależnych poglądach politycznych był obarczany ciężarami publicznymi i ponad możność i ponad wymagania sprawiedliwości... Powtórzmy złote słowa p. sen. Malskiego:

„Cynizm przeżarł wszystkie komórki naszego życia”.

Są to słowa złote, jako obraz sytuacji. Ale do tego złota trzeba wnieść trochę żelaza!

Któż to szerzył ten „cynizm” w życiu publicznym? Któż to uprawiał „radosną twórczość”? Czyż nie grupa „pułkowników” rządzą państwem przez długi okres lat 5?

Los — mówił p. Świątalski — pła- cił się tym terminem, to powiedzmy, że szczególnie złośliwego figla solatał los grupie „pułkowników”. Zmusił ją bowiem do publicznego piętnowania nadużyć, które sami popełniali bezkarnie. Rzadki to jest w historii wypadek. Ale tem bardziej znamienity!

W. Z.

Po plebiscycie nowe wybory w Grecji?

Ateny 7. 11. (PAT.) Według informacji z kół rządowych po powrocie króla premier przedstawi mu dymisję gabinetu. Gen. Kondylis spodziewa się, że natychmiast otrzyma misję utworzenia nowego rządu. Nowy rząd pod przewodnictwem p. Kondylisa przedstawi się zgromadzeniu narodowemu, a gdy nie uzyska jego większości, natychmiast przystąpi do jego rozwiązania, rozpisując nowe wybory. W tym wypadku wybory odbyłyby się w pierwszą, lub drugą niedzielę grudnia.

—oOo—

Zmiana premiera w rządzie czeskosłowackim.

Praga, 7. 11. Dotychczasowy premier Malyptert ustąpił ze swego stanowiska, gdyż został obrany prezydentem Izby po ś. p. Brodacz, który niedawno zmarł. Premierem został zamianowany minister rolnictwa Hodža.

Wybory w Ameryce

Republikańskie mają przewagę nad demokratami.

Waszyngton, 7. 11. (PAT.) W wyborach do ustawodawczych ciał w poszczególnych Stanach większość zdobyli republikańscy, co niezawodnie będzie miało wpływ na wybory prezydenckie, przypadające w przyszłym roku. W Stanie nowojorskim republikańscy powiększyli liczbę swych posłów w izbie deputowanych i utrzymali kontrolę w senacie Stanu New Jersey. Demokraci uzyskali większość w Stanach Virginia i Missisipi. W Filadelfji, Cleveland, Columbus i Detroit w wyniku wyborów stanowisko prezydentów tych miast obejmą republikańscy.

Rezultaty wyborów gubernatora w sta-

nie Kentucky wypadły pomyślnie dla demokratów. Kandydat demokratów Chandler zostanie niewątpliwie obrany gubernatorem. Już obecnie otrzymał on o 37.000 głosów więcej, niż kandydat republikański, sędzia Twope.

—oOo—

Hydepark, 7. 11. (PAT.) Prezydent Roosevelt wyraził zadowolenie z wyników wyborów do ciał ustawodawczych w poszczególnych Stanach, a w szczególności w Stanie nowojorskim. Zdaniem prezydenta, na decyzję wyborców wpłynęły więcej sprawy lokalne, niż kwestje interesujące cały kraj.

Dalsze uchwały Komitetu 18-tu.

Genewa, (PAT.) W środę zebrał się Komitet 18, który przyjął tekst propozycji nr. 4 a, rozszerzający warunkowo listę produktów, których wywóz do Włoch ma być wzbroniony, przez dodanie do niej ropy, żelaza i stali oraz węgla, oraz przyjęto tekst propozycji nr. 4 b w sprawie tranzytu.

Skoła Komitetu uchwalił projekt rezolucji w sprawie umów, będących w wykonaniu, upoważniając podkomitet do uczynienia w jego imieniu rządowi zainteresowanym propozycję w sprawie umów innych, aniżeli te, które zostały w całości spłacone przed 19-yim październikiem 1935 r.

Następnie uchwalono propozycję, dotyczącą clearingu i dodatkową propozycję, wyłączającą z pod zakazu importu z Włoch książki, dzienniki, pisma periodyczne, mapy i dzieła

kartograficzne oraz nuty drukowane lub rękopisane.

Na zakończenie Komitet uchwalił przedstawiony przez przewodniczącego projekt, który 1) upoważnia przewodniczącego do zwołania Komitetu 18-tu w chwili, gdy uzna to za potrzebne, 2) prosi rządy Francji, Anglii, Polski, Hiszpanji, Związku Sowieckiego, Rumunii, Jugosławji, Szwecji, Turcji i Indji o wyznaczenie rzeczoznawców, których zadaniem będzie badanie informacji, przesłanych przez rządy, a dotyczących stosowania sankcji. Przewodniczący wyjaśnia następnie, że ten podkomitet stosowania sankcji będzie urzędował stale. Następne zebranie podkomitetu dla umów, będących w wykonaniu odbędzie się w poniedziałek o godz. 11-ej rano. Podkomitet zajmie się przedewszystkiem dyskusją nad kontraktami polskimi.

Rozmowy między Rzymem a Londynem bez rezultatu.

Paryż, 7. 11. (PAT.) Agencja Havasa donosi z Rzymu: koła miarodajne stwierdzają, że ostatnie rozmowy Mussoliniego z sir Drummondem nie doprowadziły do rozwiązania zagadnienia sytuacji włosko-angielskiej na morzu Śródziemnym. Z jednej i drugiej strony wyrażono życzenie odprężenia w stosunkach włosko-angielskich. W konsekwencji należy — zdaniem tych kół — życzyć sobie, by kontakty te utrzymały się nadal w tym samym duchu i by utrwalila się atmosfera zaufania, zwłaszcza jeżeli chodzi o sprawę floty brytyjskiej na morzu śródziemnym i wojsk w Libji, gdyż oczywiście przy wzajemnej nieufności nie może nastąpić porozumienie. Na temat konfliktu wło-

sko-abisyńskiego te same koła oświadczają, iż nie stanowi ona przedmiotu rokowań i że należy czekać, aż europejski horyzont polityczny wyjaśni się po wyborach w Anglii.

PRZESUNIĘCIA FLOTY ANGIELSKIEJ NA MORZU ŚRÓDZIEMNEM.

Londyn, 7. 11. (PAT.) Zwracając tu uwagę na pewne przesunięcia we flocie brytyjskiej na morzu Śródziemnym. M. in. krążownik „Delhi”, należący do trzeciej eskadry śródziemnomorskiej przybył z Hajfy na Maltę. Na wody Maltańskie przybyły również stacjonowane dawniej w Aleksandrii krążowniki „London” i „Devonshire” oraz kontrtorpedowce „Thrusted Ruvena” i „Torrid”.

Stanowisko Trzeciej Rzeszy w sprawie sankcji.

Berlin, 7. 11. (PAT.) Ze strony rządowej zaprzeczają kategorycznie wiadomościom prasy zagranicznej o rzekomem demarche niemieckiego konsula w Genewie. Urzędowy komunikat niemiecki precyzuje przytem stanowisko Niemiec w sprawie sankcji w następujący sposób: Stanowisko rządu Rzeszy nie uległo nadal zmianie. Gdyby eksport niemieckich surowców oraz środków żywności zwiększyć się

miał w sposób zagrażający interesom wewnętrznego rynku niemieckiego, rząd Rzeszy wyda odpowiednie zarządzenia zapobiegawcze. Wszelkie inne twierdzenia prasy zagranicznej są nieścisłe. Komunikat zaznacza dalej, że rząd Rzeszy ogłosił embargo na wszelkie materiały wojenne natychmiast po wybuchu konfliktu włosko-abisyńskiego, t. j. na długo przed znanymi zarządzeniami Ligi Narodów.

Nadzwyczajna sesja sejmu i senatu zamknięta.

Warszawa, 7. 11. (PAT.) P. Prezydent Rzeczypospolitej zarządzeniem z dnia 7 bm. zamknął nadzwyczajną sesję Senatu i Sejmu.

NUNCJUSZ APOSTOLSKI
U MIN. RACZKIEWICZA.

Warszawa, (PAT.) Minister spraw wewnętrznych Raczkiewicz przyjął w dniu dzisiejszym nuncjusza apostolskiego ks. arcybiskupa Maggięgo.

TRANZAKCJE HANDLOWE POLSKO - ANGIELSKIE.

Warszawa, 7. 11. (Telef.) Bawiąca w Polsce delegacja przemysłowców angielskich zawarła z kupiectwem polskim szereg transakcji handlowych na sumę około 100.000 funtów. Przemysłowcy angielscy sprzedali do Polski różne towary, między innymi samochody. Przemysłowcy angielscy zadowoleni są z pobytu w Polsce i uważają rynek Polski za pojemny. Delegacja przemysłowców angielskich nie posiada żadnych pełnomocnictw finansowo-bankowych i nosi charakter czysto handlowy.

—oOo—

● Czem pisza inni?..

We Francji w nowym rządzie.

P. Tad. K. w korespondencji z Paryża **„mieszczanej” w „Polonii”** streszcza głosy prasy francuskiej o sytuacji politycznej w Polsce. Oto, co mówią we Francji!

„Ustąpienie p. Sławka — według tych kół — jest tylko formalnym stwierdzeniem, że teorie twórcy nowej ordynacji wyborczej, a po części i nowej konstytucji — okazały się zawodne. Wadliwie zmontowaną maszynę puszczono jednak w ruch, a rząd p. Kościalskiego podjął się niewdzięcznego zadania, które polega na tłumieniu zgryźtów tej maszyny. Półśrodki mogą nawet przynieść chwilową poprawę, ale nie zdołają uzdrowić fatalnych stosunków gospodarczych i politycznych.

Dlatego też na Zachodzie przeważa opinia, że gabinet p. Kościalskiego jest rządem przejściowym, przypominającym rząd Beranger'a. po upadku dyktatury w Hiszpanii i usunięciu Primo de Riveri. Jaki będzie dalszy przebieg wypadków? Kto przyjdzie po rządzie p. Kościalskiego?

W kołach politycznych francuskich wymienia się kilka nazwisk, wśród których gen. Rydz-Śmigły zajmuje pierwsze miejsce. W Paryżu coraz częściej mówią o triumwie gen. Rydz-Śmigły. Sosnkowski i Sikorski. Prezesem gabinetu wielkiej koalicji narodowej zostałby p. Sosnkowski, a generał Sikorski otrzymałby kierownictwo ministerstwa spraw wewnętrznych. Poza tym wszystkie resorty gospodarcze, zachowując wpływ na ministerstwo skarbu, przemysłu i handlu oraz komunikacji. Sternikiem polityki zagranicznej zostałby jeden z wybitniejszych i umiarkowanych polityków.

Obowiązująca konstytucja nie uległaby zmianie, najwyżej wprowadzono by pewne modyfikacje niektórych artykułów. Natomiast z nowej ordynacji wyborczej nie pozostałoby ani śladu. Prezydent Rzeczypospolitej rozpisałby nowe wybory.

„Ciche mężatki”.

Mówi się o redukcji mężatek pracujących w urzędach obok mężów. Myśl jest słuszna, ale jej realizacja może spowodować pewne ujemne następstwa. „A. B. C.” zwraca na nie uwagę, zamieszczając wywiad z jedną z takich mężatek... Mężatka ta oświadczyła, że wiele panien pracujących w urzędach, gdy wychodzą za mąż, robi to w największej tajemnicy.

„Albo jeszcze prościej, poprostu żyją ze sobą, odkładając małżeństwo i dzieci do lepszych czasów. Taki objaw upowszechnia się. Zdawało mi się jednak, że to nie jest w porządku — teraz za to płacę.

— Czy pan wie — mówi po chwili — że w naszym biurze jest na kilkadziesiąt kobiet pracujących ponad dwadzieścia takich „cichych mężatek”? Cztery lata pracowało w jednym biurze u nas, niemal w jednym pokoju małżeństwo i nikt o tem nie wiedział. Ona występowała oczywiście pod panieńskim nazwiskiem. Mieszkali za miastem we Włochach. Gdy mąż zdobył lepszą prywatną posadę — oboje porzucili pracę u nas i dopiero wtedy dowiedzieliśmy się o ich związku.

W kraju, który podobno ma aspiracje mocarstwowe. Gdy na Zachodzie robi się wszystko, jak choćby w Niemczech, by zwiększyć ilość małżeństw, u nas odbiera się zarobek kobiecie dlatego tylko, że jest mężatką. Nie tędy, stanowczo nie tędy pro wadzi powrót kobiety do domu”.

„Nastroj ofiarniczy.”

Rządowy „Kurjer Lwowski” daje wyraz sceptycyzmowi w związku z ofiarami, do których wzywa rząd.

„Jest — pisze — zrozumiały sceptycyzm. nakazujący dziś tym, którzy mają ponieść nowe ofiary, zapytać, czy te ofiary nie będą znów bezcelowe i czy po nich nowy apel do ofiar się nie pojawi?

W samej rzeczy bowiem w sprawach ekonomicznych państwo nie może zbyt często nadużywać apelów do ofiar. Życie gospodarcze wymagać winno wysiłków, a nie ofiar.

W każdym zaś razie życie gospodarcze nie znosi, aby nastroj ofiarniczy był zbyt długi. Warunkiem rozwoju gospodarczego jest ruch, zabieg, krzątanie się. Jednym słowem dynamika, a nie statyka i ekstaza ofiary.

Zgodnie z tą psychologią wszędzie, gdzie zwycięsko uporano się z kryzysem, ofiary, jeśli były nawet duże, miały charakter doraźny i krótkotrwały, a w tym celu wypowiedziano batalję o ożywienie życia gos-

O harmonijną współpracę Państwa i Kościoła.

KAP. pisze: — Dokonana ostatnio zmiana rządu w Polsce, jak to zwykle w tych wypadkach bywa daje asumpt organom opinii publicznej do omawiania działalności rządu poprzedniego. Omówienia te naogół wypadły bardzo krytycznie. Krytyka działalności rządu poprzedniego obraca się przede wszystkim dokoła zagadnień politycznych, finansowych i ekonomicznych.

A przecież w spuście przekazanej rządowi p. premiera Kościalskiego znajdują się problemy religijne i moralne niezwykle wagi i palące, których rozwiązania domaga się opinia katolicka kraju. Zająłby więc tych spraw i usunięcie błędów nie wymaga ciężkich ofiar materialnych, ale tylko pewnego zasobu dobrej woli.

Przedewszystkiem na porządku dziennym stoi **sprawa Kielc**. Musimy stwierdzić, że najbardziej skrupulatne dochodzenie nie potwierdziło zarzutów, jakie zjawyły się w części prasy pod adresem Ks. Biskupa-Ordynariusza kieleckiego po zgonie śp. Marszałka Piłsudskiego. Wszelkie zarządzenia dotyczące żałoby, nabożeństw, uderzania w dzwony zostały w odpowiednim czasie wydane. Mimo to na diecezję spadła „kara” w postaci wstrzymania rzycałtu pieniężnego dla Ks. Biskupa i całego duchowieństwa diecezji. **Powyższe zarządzenie było jawnym pogwałceniem Konkordatu**. Gdy po kilku miesiącach przywrócono diecezji rzycałt, wstrzymano jednak nadal wypłacanie pensji Ks. Biskupowi, który to stan trwa po dziś dzień.

Również przykrą dla opinii katolickiej jest **sprawa obsady wakującej stolicy biskupiej w Sandomierzu**. Polska Katolicka Agencja prasowa otrzymuje ciągle zapytania ze

strony kleru i miejscowego społeczeństwa, kiedy skończy się prowizorium i kiedy wreszcie osierocona diecezja otrzyma swego biskupa. Musimy stwierdzić, że życie duchowe i kościelne diecezji bardzo cierpi z racji niezająłwienia tej sprawy.

Zawieszenie działalności Komisji Papieskiej, powołanej do prac nad wykonaniem Konkordatu, było wyrządzeniem krzywdy Kościołowi katolickiemu przez rząd p. Sławka Komisja ta składająca się z przedstawicieli Episkopatu i Rządu po szeregu latach męczącej pracy doszła do pozytywnych rezultatów, gdy wtem rząd poprzedni jednostronnie zahamował jej prace i oświadczył, że nie uznaje więcej Komisji papieskiej. Czyż na

Kiedy Niemcy znowu będą w Lidze Narodów?

Możnaby sądzić, że pokój świata jest zapewniony, bo **konflikt afrykański nie rozszerzy się**, a być może nawet sam przez się stopniowo wygaśnie. Tak ta rzecz chyba wygląda, skoro od 2 bm. jest znana uchwała „Komitetu 18-tu” w Genewie, że sankcje gospodarcze przeciw Włochom, jako na pastników, wchodzi w życie w dniu 18 bm.

Takby się zdawało, tak to „w protokole” wygląda, a jednak...

Uchwały genewskie podano mianowicie do wiadomości raczej do wykonania, 56-ciu członkom Ligi z przewidzianymi już rygorami. Rygor naczelny postanawia ściśle współdziałanie wszystkich i ściśle współpracę tychże członków. Tymczasem trzej spomiędzy nich: Austria, Węgry i Albania z miejsca odpowiedziały, że **uchwały z 2 bm. nie**

tego rodzaju postępowanie zezwala autorytet i praworządność państwa.

Nie sposób przemilczeć sprawy **likwidowania godzin nauki religii w szkołach**, przeciwko czemu stale podnoszą się protesty ze strony Kościoła i społeczeństwa. Czyż można myśleć poważnie o odrodzeniu moralnym narodu co poruszył w swem przemówieniu i p. wicepremier Kwiatkowski, gdy jednocześnie władze szkolne usuwają wykłady religii i moralności ze szkół?

Rząd p. prem. Kościalskiego oświadczył, że pragnie lojalnej współpracy z całym społeczeństwem. To też społeczeństwo katolickie ma prawo oczekiwać, że p. premier Kościalski pójdzie po linii ścisłego wykonywania Konkordatu, czyniąc tem zadostę wymaganiom prawa i usuwając poczuć krzywdy.

wykonają, jeden i to szczególnie ważny (geograficznie) a mianowicie **Szwajcaria**, wniósł swoje objeje i dotąd ich nie cofnął. Zatem już teraz

SANKCJE MAJĄ 4 LUKI

przez które do Włoch „przebiekać” może tyle zakazanego towaru (niemieckiego), ile tylko Włosi... zapłacić będą mogli. To jedno, co bardzo niepożądane i nawet niepokojące. Jeżeli bowiem te cztery luki w dniu 18 bm. same się nie zamkną,

to trzeba będzie to wymusić

i zgodnie ze statutem Ligi orzec, iż **Austria, Węgry, Albania i Szwajcaria przestały być członkami Ligi**, a co więcej stały się jej wrogami. Jaki z tego wynika ambaras, jakie procedury, komisje i nowe sankcje trzeba będzie na nowo wymyśleć! Ile z tego wynikać może kompromitacji, mitręgi i nowych komplikacji, to nawet wogóle trudno przewidzieć.

Czy na tem koniec? Czy w razie usunięcia tej przeszkody ze strony „małych” sankcje potoczą się już gładko swoim własnym ciężarem?

Otóż nie, bo jest coś jeszcze gorszego i to tak efektywnie, że można wprost stracić całą ochotę do tej sprawy. Prócz członków Ligi są bowiem

w świecie także jej nieczłonkowie,

są tacy i to bardzo moi, którzy z Ligi wyszli (Niemcy i Japonia) i mają pasję czynienia jej na złość, albo tacy tak potężni jak Ameryka, którzy Ligi, jako rzeczy poza amerykańskiej nie uważają za coś dla siebie wiążącego i są w tej sprawie „neutralni”. Są wreszcie i tacy (republiki południowej Ameryki), którzy choć do Ligi Narodów należą, jednak do sankcji się nie palą. A są to kraje, które się duszą w nadmiarze surowca, żądne gotówki, ruchu, wymiany! Te państwa nawet nie odpowiedziały pozytywnie na wszystkie „proponycje” sankcyjne. Jeżeli zaś ich towar z przeznaczeniem do Włoch pojawi się po 18 bm. na wodach włoskich, **to co się ma wtedy stać?** Kto przyjmie rolę żandarma kto i w czyjem imieniu towar ten „zabezpieczy” czy skonfiskuje. Kto i z czem ma iść na tę już jawną wojnę niemal korsarską? Oto przeszkody na drodze sankcji, które z takim mozołem ledwie weszły na papier, a już jak gdyby zawisły w powietrzu.

Szuka się przeto „sposobów” i na to jest czas do 18. listopada b. r. Czy się te sposoby znajdą i jakie one będą, niewiadomo, to jednak pewne, że pracuje się nad tem **bardzo metodycznie**, odmierzając krok po kroku, biorąc na warsztat najpierw rzeczy ważniejsze, bardziej w skutkach niebezpieczne, a co do swej natury bardziej delikatne.

Przedewszystkiem oczywiście... Niemcy. Jeżeli przeto onegdaj dziennikarz francuski de Brinon był znowu z wizytą u kancel. Hitlera (oczywiście za wiedzą min. Laval), jeżeli nagle w Berlinie odbyła się uroczysta **inauguracja towarzystwa francusko-niemieckiego**, jeżeli „Matin” onegdaj pisał o **odprężeniu na linii Renu** i o podstawach do optymizmu, a nie inaczej sądzi „L'Homme Libre”, zapewniając, że celem Niemiec jest **Ukraina a nie Alzacja**, jeżeli nawet „La Croix” uważa, że Niemcy szukają dróg do Francji, — to wszystko to nie jest przypadkowe i wszystko to zmierza do czegoś zupełnie konkretnego: **Powrót Niemiec do Ligi**.

Rzecz jest całkiem prosta: Jeżeli bowiem uda się pozyskać Niemcy, to w tym wypadku

sankcje są podmurowane

tak skutecznie, jak to jest możliwe. Ale cena? I to także już przewidziano.

Nauczycielki w gimnazjach męskich.

Otrzymałmy z kół pedagogicznych następujące uwagi:

Pragnę do dyskusji, prowadzonej na powyższy temat, dorzucić jeszcze kilka uwag. Nie myślę przytaczać różnych skandalików, bo te możnaby znaleźć po obydwu stronach, ale chodzi tu o jak najbardziej obiektywne przedstawienie rzeczy.

W pierwszych latach szkolnictwa polskiego po wojnie, powierzano nawet w wyższych klasach żeńskich szkół średnich obowiązki nauczyciela i wychowawcy — nieraz bardzo młodym mężczyznom, tak że czasem wiadomo było, kto kogo miał wychowywać, czy 23 letni „pan profesor” dorosłe uczennice, czy odwrotnie. — Działo się to z braku odpowiednich sił nauczycielskich.

Później powiał prąd przeciwny. — Zaczęło to z zakładów żeńskich rugować mężczyzn nawet starszych, zwłaszcza ze stanowisk kierowniczych. Pousuwano nieraz poważnych i taktownych ludzi, którzy chociaż mężczyźni, położyli w niektórych miejscowościach duże zasługi na terenie szkolnictwa żeńskiego, a miejsce ich zajęła czasem tu i ówdzie całkiem młoda nauczycielka, nie mająca jeszcze ani doświadczenia pedagogicznego, ani potrzebnej powagi wobec starszych członków grona nauczycielskiego danego zakładu, ani wobec dorosłych uczennic i ich rodziców.

I właśnie w tym czasie, kiedy władze szkolne zaczęły oczyszczać średnie szkoły żeńskie z elementu męskiego, poczęły wchodzić do zakładów męskich kobiety i nierzadko młode panie pełnią obowiązki nauczycielskie i wychowawcze w najwyższych klasach tych zakładów mimo, że jest wielu mężczyzn z dyplomami, a nie mających posad.

Rozważmy tę rzecz ze względu na pożytek młodzieży.

Jeżeli chodzi o stronę nauczania, to, jak naogół dziewczęta są pilniejsze od chłopów, tak — trzeba przyznać — panie nauczycielki staranniej przygotowują się do lekcji zwłaszcza w szkołach męskich, aniżeli nauczyciele. Owszem nauczycielka pragnie sumiennie się wywiązać ze swego obowiązku. Należy jednak zwrócić uwagę na tę okoliczność, że umysł kobiecy posiada pod pewnymi względami odmienną organizację, ani-

żeli umysł męczyzny. Umysł niewieści jest więcej bierny, raczej percypujący wiedzę, podczas gdy umysł męski jest więcej aktywny, ma w wyższym stopniu, aniżeli umysł kobiecy, zdolność do analizy i krytycyzmu wskutek czego, co jest rzeczą ważną, umysł kobiecy nie oddziałuje w tym stopniu, co umysł męski, rozwojowo na umysł młodzieży tak dziewcząt, a tem więcej chłopców.

Naturalnie, że można znaleźć dosyć wyjątków; są kobiety, które rozumują po męsku, jak i mężczyźni myślący po kobiecie.

A teraz przejdźmy do strony wychowawczej. Kobieta jest z natury więcej wrażliwa i uczuciowa, aniżeli mężczyzna. Są to walory dodatnie w dziedzinie wychowania, bo wychowawca zupełnie zimny, nie może być prawdziwie dobrym wychowawcą. Kobieta jako istota uczuciowa mimowoli, co jest zresztą rzeczą naturalną, pożąda bardziej sympatii i objawów wdzięczności dla siebie ze strony młodzieży. Toteż nieraz jednostki mniej wartościowe a sprytne tak spośród uczennic, jak i uczniów, lubią wynurzać szczerze, czy nieszczerze swoje sympatie i przywiązanie do nauczycielki, przez co wkradają się łatwiej w jej łaski, co mniej dodatnio wpływa na resztę młodzieży, a samej nauczycielce utrudnia obiektywność w odnoszeniu się do młodzieży. Kobieta jako istota wrażliwa podlega łatwo sugestji i podświadomym nastrojom, co jej mimowoli przeszkadza w zachowaniu konsekwencji wychowawczej. Kobieta wnosi w wychowanie dużo ofiarności i dobrego serca, brakuje jej jednak często tej silnej ręki, jaka jest potrzebna do przeprowadzenia starszej młodzieży. Nie chodzi tu o surowość bo surowość nie jest dodatnim czynnikiem wychowawczym, lecz o tę wewnętrzną energję psychiczną, której bezwiednie poddaje się młodzież, a której naogół kobieta posiada mniej, niż mężczyzna. Wszędzie bowiem w rodzinie, gdzie cały ciężar wychowania kilkorga dzieci spada głównie na barki matki, tam okazuje się brak tej silnej ręki ojca, co przyczynia się do opóźnienia i słabszego rozwoju psychicznego.

Z tego, co się powiedziało, wypływają następujące wnioski:

1) Nauczycielami w średnich szkołach żeńskich nie powinni być młodzi mężczyźni.

2) Analogicznie w wyższych klasach średnich zakładów męskich nie powinny być nauczycielkami młode kobiety, albo może raczej wogóle kobiety.

3) W średnich zakładach żeńskich kierownicze stanowiska powinny obejmować tylko kobiety poważniejsze wiekiem i doświadczeniem, a zarazem dużej zrównoważeniem psychicznym.

Jest osem rozporządzać. Mówi się przeto w Londynie i Paryżu o nowym podziale krajów surowcowych, napomknęto o afrykańskim Kamerunie (dawniej niemieckim), Ukrainie, Rosji sowieckiej, Pakcie Wschodnim? Ten raczej jest nieaktualny, Francja dotąd nie ratyfikowała układu wojskowego z Sowietami.

A co znaczy zakaz atakowania Francji w prasie niemieckiej z wyraźnym pouczeniem, udzielonym przez min. Goehlsa, że nie należy wogóle poruszać zagadnień polityki zagranicznej, bo to często krzyżuje drogi pałacu na Wilhelmstrasse? Co znaczy onegdajsze zapewnienie min. Goeringa, że Francja i Trzecia Rzesza w równym (!) stopniu pragną pokoju i porozumienia? Co znaczy nowe zapewnienie Hitlera, że III Rzesza cudzego nie pragnie, a z Francją żadnego sporu nie ma? (J. B.).

Znamienne zaprzeczenie.

Londyn (PAT). Oficjalnie dementują, jak donosi Reuter, pogłoskę, pochodzącą ze źródeł francuskich, jakoby w ciągu ub. tygodnia jedna z wybitnych osobistości brytyjskich informowała się w Berlinie co do warunków, na podstawie których Niemcy zgodziłyby się powrócić do Ligi Narodów.

Na ziemiach Rzeczposp.

Osmi zjazd misyjny inteligencji w Poznaniu.

W dziejach polskiego ruchu misyjnego wielkie znaczenie ma ostatni ósmi zjazd misyjny inteligencji, który odbył się w Poznaniu w czasie od 1 do 3 listopada. Pod protektorem Ks. Kardynała Prymasa Hlonda zjechali licznie na te dni do Poznania przedstawiciele wszystkich polskich ośrodków uniwersyteckich, w których grupują się koła akademickie i koła misyjne starszego społeczeństwa. Przybyła również delegacja z Gdańska. W dniu 1-go listopada Ks. Kardynał Hlond odprawił rano Mszę św. w kaplicy sodalicyjnej OO. Jezuitów. Następnie ks. dr. Kowalski kierował ćwiczeniami duchownymi. Drugi dzień zjazdu wypełniło „Studium misjologiczne”. We wstępnym wykładzie ks. dr. Kowalski przedstawił „Podstawy misjologii”. Prof. dr. Chodnicki omówił „Historię misji katolickich”. Dr. J. Czekański zilustrował przebiegiem wykładu n. t. „Geografia na usługach prac misyjnej w Afryce Północnej”. Prof. dr. A. Wrzosek wygłosił wykład n. t. „Medycyna na usługach misji”. To samo poruszył w swym przemówieniu ks. Ign. Krause, prefekt apostolski w Shuntheu. W trzecim dniu zjazdu omawiano sprawy organizacyjne. Następnego zjazdu odbędzie się w Krakowie.

Ostatniego dnia obrad Ks. Kardynał Prymas Hlond przyjmował uczestników zjazdu w swym pałacu arcybiskupim.

Poznańskie w hołdzie Ign. Paderewskiemu

W Poznaniu obchodzono we środę uroczyste 75-lecie urodzin Ignacego Paderewskiego. Miasto bogato udekorowano flagami o barwach narodowych. Przybrano również zielenią i sztandarem narodowym, tablicę pamiątkową w gmachu „Bazaru” z popiersiem Paderewskiego, ufundowaną swego czasu przez Tow. Uczestników Powstania Wielkopolskiego. Rano odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele farnym, w którym wzięli udział przedstawiciele władz, członkowie komitetu obchodu, liczne delegacje ze sztandarami oraz publiczność. Wieczorem odbyła się akademja w auli uniwersytetu poznańskiego, na której obecni byli m. n. ks. kardynał Prymas Hlond oraz prezydent miasta Więckowski. Na program akademji złożyły się liczne przemówienia i część koncertowa.

Proces o rozruchy w Grodnie.

W drugim dniu procesu o głośne zajścia antyżydowskie w Grodnie, Sąd przesłuchiwał 35 świadków dowodowych. W świetle ich zeznań poszczególne fragmenty rozruchów zostały bardziej uwypuklone. Świadek L. Suguk zeznał, że głównym winowajcą był Panasiuk, który podlegał tłum. Inni świadkowie stwierdzają zarzuty, podniesione przeciwko poszczególnym oskarżonym. Są one mniej lub więcej pewne. Ważne zeznania złożył podkomisarz Dymiński, kierownik wydziału śledczego, który z całą stanowczością stwierdził, że niezadowolono ze strony tłumu żadnego wypadku agresji czy oporu względem policji. Do zbadań pozostało jeszcze 30 świadków obrony.

Wylęgarnia łososi w Dolinie Kościeliskiej

5 i 6 bm. bawiła w powiecie nowotarskim wycieczka kursu ryboznawstwa lekarzy weterynarii z obszaru całej Polski. Wycieczkę przewodniczył prof. U. J. dr. Spiczakow, z ramienia Urzędu wojew. w Krakowie

Egzamin nowoczesnej broni w Abisynji

Armja włoska operująca w Afryce, została uzbrojona i wyposażona w najdoskonalszy sprzęt do wysyłania czarnych wojowników na tamten świat w sposób jak najbardziej masowy. Ciężkie, potężne zmotoryzowane działa i lekka artylerja, czołgi i samoloty, karabiny maszynowe, miotacze min i granatów, — wszystko to rusza się, lata pluje ogniem i niszczy, a zarazem zdaje egzamin. Trzeba sobie uprzytomnić, że właściwie po raz pierwszy od czasów wielkiej wojny i marokańskiej prowadzi się działania wojenne na większą skalę, z użyciem najnowszych broni, a technika w ostatnich latach w sposobach uśmiercania ludzi poczyniła znaczne postępy.

Jak więc wypadła ten egzamin? Czy większa ilość milionów lirów zamieniona na lufy, naboje, silniki i skrzydła spełnia swoje zadanie? Ależ naturalnie, chwala się Włosi przeciw idziemy, posuwamy się naprzód!...

Coprawda z tem „przecież” jest nieco gorzej, tempo nieproporcjonalnie małe w stosunku do ilości mechanicznych koni, które mi rozporządza armja włoska. Należy odrzucić zastrzeżenie, że aczkolwiek sprzęt wojenny jest z reguły przystosowany do najcięższych warunków, to jednak nie do takich, jakie istnieją w Abisynji. Niewiarygodnie trudne warunki terenowe i klimatyczne utrudniają, a czasem wręcz uniemożliwiają użycie niektórych rodzajów broni.

Oddziały piechoty armji włoskiej są zaopatrzone w większe ilości samochodów pancernych i czołgów. Zdawałoby się, że przy pomocy samochodów gąsienic czołgi dadzą sobie radę nawet w tym terenie, a jednak tak nie jest. Dopóki oddziały posuwają się przez brzośce, przestrzeń przypominającą kamienisty step porośnięty krzakami, czołgi i samoloty mogą spełniać swoje zadanie, chociaż i wtedy nie jest ono łatwe dla załogi. Słońce bezlitośnie praży, rozgrzewa pancerne blachy, co w połączeniu z ciepłem wydzielanym przy pracy przez silnik stwarza okropne warunki wewnątrz dusznych małych pomieszczeń stalowych wozów. Jeszcze gorzej jest wśród skał lub piasków. Zwały kamieni stanowią w wielu wypadkach przeszkodę nie do pokonania, albo też gąsienice ryją piasek, motor pracuje na największych obrotach i nie posuwa się o metr dalej. Czołg zostaje unieruchomiony.

W motoryzacji armji Włosi widzą swój poważny atut, teren jednak zmniejszył jego znaczenie. Zmotoryzowana ciężka artylerja

w wielu wypadkach zmuszona jest porzucać swe ciągniki gąsienicowe i zastąpić je mulami, gdyż inaczej nie mogłaby dotrzeć do wyznaczonych stanowisk. Liczne transporty samochodowe, przeznaczone do przetrzymywania w szybszym tempie oddziałów piechoty, tylko w nielicznych wypadkach znajdują swoje zastosowanie i naogół piechota podąża... piechotą.

Doskonale natomiast spisuje się lotnictwo. Coprawda należy przyznać, że ma ono wyjątkowo dogodne warunki w swej pracy. Lotnictwo abisyńskie właściwie nie istnieje, gdyż trudno brać pod uwagę jedną eskadrę ze słabo wyszkolonym personelem, pozbawioną obrony przeciwlotniczej jest prymitywna i nie rozporządza większą ilością dział i karabinów maszynowych. Nie mówiąc już o aparatach podśluchowych, wykrywających zbliżanie się samolotów. Tych Abisyńczyków w ogóle nie posiadają. Nic więc dziwnego, że samoloty włoskie latając na małych wysokościach, doskonale mogą obserwować wszelkie ruchy nieprzyjaciela i zwalczają go przy pomocy karabinów maszynowych i bomb. Lotnictwo włoskie w Afryce liczy około 300 samolotów. Są to przeważnie większe samoloty bombowe trzymiejscowe, o dużym zasięgu oraz dwumiejscowe wywiadowcze, mogące jednak zabierać pewien ładunek bomb. Samolotów myśliwskich niema prawie zupełnie, zresztą są niepotrzebne, niema z kim walczyć w powietrzu. Jedyną słabą stroną są lotniska, te są niewielkie i jest ich mało. Im wojska posuwają się dalej w głąb kraju, tem trudniej jest o dogodne tereny. W tych warunkach budowa każdego nowego lotniska wymaga dużego nakładu pracy.

Lotnicy włoscy latają z dużym szczęściem, latają bardzo dużo, a jak dotąd stracony został tylko jeden samolot, zaś dwa, czy trzy wypadki przymusowego lądowania poza lotniskiem skończyły się szczęśliwie, załogi i samoloty ocalały.

Podstawą współczesnej walki jest artylerja i karabiny maszynowe. W te bronie są Włosi doskonale zaopatrzeni. Najsilniejszą jest artylerja górską, dobrze przystosowana do afrykańskiego terenu. Wszystkie walczące oddziały są obficie zaopatrzone w ciężkie i lekkie karabiny maszynowe. Oddają one nieocenione usługi, że słowa które wypowie dział jeden z oficerów włoskich: „nasze karabiny maszynowe, to połowa naszego sukcesu” — są zupełnie usprawiedliwione.

St. P.

Kupuj tylko w Drogerii im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

Kraków, ul. Wiślna 6. Tel. 138-09.

od 4 XI. — 9 XI. b. r.

Tani Tydzień

galanterji toaletowej

szczerbki do zębów, rąk, ubrania, obuwia, zmiolek do włosów, pendzi do golenia — puderniczek, przebiegi, siatek do włosów — puszków do pudru, brzytw i aparatów do golenia luster i i. p.

I całego świata.

Inauguracja roku akademickiego w uczelniach watykańskich.

Inauguracja nowego roku akademickiego w Papieskim Uniwersytecie Gregorjańskim, w Papieskim Ateneum, Seminarjum Rzymskim i Papieskim Ateneum Propagandy odbyła się bardzo uroczysto. W Gregorjanum, gdzie inauguracji asystował kardynał Bisleti jako prefekt św. Kongregacji Seminarjów i Uniwersytetów, sprawozdanie o kwitującym rozwoju tego uniwersytetu złożył O. Boyer, prefekt studjów. Studja w Gregorjanum odbywa obecnie 2 tysiące alumnów reprezentujących 45 narodów. Po referacie O. Boyera wykład inauguracyjny n. t. „Doniosłość nauki i praktyczna charakterystyka” wygłosił profesor O. De Laduru. Inauguracji roku w Papieskim Ateneum Seminarjum Rzymskiego przewodniczył kardynał Marchetti Selvaggiani, w Ateneum zaś Propagandy — prefekt św. Kongregacji Propagandy, kardynał Fumasoni Biondi, przyczem przemówienie wygłosił sekretarz Propagandy, arcybiskup Salotti. (KAP).

Zdublowanie Suez.

W celu zapewnienia sobie drogi do Indji, Anglja projektuje przekopanie nowego kanału morskiego, łączącego o równoległe z Suezem, morze Śródziemne z Czerwonym. Kanał ten przebiegałby przez najwęższą część półwyspu Synaj, łącząc porty Gaza i Akaba. Gaza jest portem palestyńskim, Akaba zaś znajduje się na terytorjum Transjordanji, jednak Ibn Saud, król Hedżasu, rościł pretensje do Akaby.

ZATKNIĘCIE NOWYCH WOJENNYCH FLAG NIEMIECKICH.

We czwartek dokonano w Rzeszy uroczystego zatknięcia nowych wojennych flag Rzeszy ustalonych przez kancлера Hitlera. W Berlinie szczególnie uroczystość obchodzono zatknięcie flagi na gmachu ministerstwa lotnictwa Rzeszy. W związku z wprowadzeniem nowych flag, Hitler jako zwierzchni sił zbrojnych, wydał do żołnierzy odezwę, w której mówi o swastyce, jako symbolu jedności i czystości narodu.

Obuwie

wszelkiego rodzaju tak;

spacerowe, wieczorowe, sportowe, na chore nogi, do polowania, narciarskie, jako też buty z cholewami do konnej jazdy, oficerskie.

Poleca ze składu i na zamówienia po cenach niskich

Pierwszorzędne magazyny

— obuwia i wytwórnia —

DZIADON WŁADYSŁAW

Kraków, Al. Mickiewicza 41 i Długa 3

Również przyjmuje się wszelkie naprawy.

JAPONKI SĄ CORAZ WYŻSZE.

Związek tkalni japońskich uchwalił (każde kilka centymetrów dłuższe kimono, ponieważ młode dziewczęta są obecnie wyższe od swoich matek czy babek. Młode dziewczęta, zwłaszcza te smukłe, są z tego bardzo zadowolone, starsze Japonki protestują twierdząc że są to tylko wyjątki, ponieważ ogół Japonki jest typu małego, a w ten sposób sporo materji niepotrzebnie zepsuje się.

228 MIAST ZMIENIA NAZWĘ.

W najbliższym czasie zmieni w Stanach Zjednoczonych 228 miast swoją nazwę. Okazuje się bowiem, że istnieje 3 miejscowości o nazwie Nev Jork, 5 Filadelfja, oraz nieliczna liczba różnych Georgetown, Gongstown. Nie dziwnego, że wywołuje to duże zamieszanie, szczególnie dla poczty.

Dziś w kinoteatrze „WANDA” Sw. Gertrudy 1. 5

Arceywoła komedia austriacka. — Przechabawna farsa pełna zabawnego qui pro quo o miłości i awanturkach.

Szalony porucznik

Lizzi Holtschuh. — Film ten to najwspanialsza rozkosz dla oczu i uszu, to 2 godziny wesołego i bezstroskiego humoru. — Początek seansów w dniu powszednim o godzinie 5, 7 i 9:10 w niedzielę i święta o godz. 3 pop. Program Nr. 9.

W sobotę dnia 9 bm. o godz. 3 pop. — W niedzielę dnia 10 bm. o godz. 10 i 12 przedpołn. w gł. roli Jeannette MacDonald, Nelson Eddy. — Ceny miejsc od 50 groszy.

Poranki filmowe Kapryśna Marietta

radca Żarnecki. Wycieczka złożona z 40 osób zwiedziła wylęgarnię ryb łososiowatych w Nowym Targu, następnie Morskie Oko oraz Dolinę Kościeliską, w której projektowana jest budowa wylęgarni łososi.

300-letni proces między gminami.

Przed Sądem Okr. w Stryju toczył się spór między gminami Jelonkowate, a Różanką Wyżną o prawo własności połoniny na tzw. Czarnym Werhu obok granicy czeskosłowackiej. Podczas rozprawy przedłożono oryginalne akta procesowe z 1630 r., dowodzące, iż już wówczas toczył się między tymi gminami proces o posiadanie tej połoniny. Pierwszy spór zakończył się w 1765 r. przyznaniem prawa własności gminie Jelonkowate. W 1811 r. proces został wznowiony przed sądem austriackim, a wyrok zapadł w 70 lat później w sądzie najwyższym w Wiedniu. Obecnie gmina Różanka wszczęła ponownie proces. Koszta procesu wynoszą już obecnie 4 tys. zł. Sąd stryjski wydał orzeczenie, że połonina ma należeć do gminy Jelonkowate, lecz już obecnie gmina Różanka zapowiedziała apelację.

MINISTER WĘGIERSKI W WILNIE.

We środę przybyli do Wilna węgierski minister oświaty prof. dr. Balint Homan i kierownik min. W. R. i O. P. prof. K. Chyliński.

Krótkie wiadomości.

Straż graniczna w Tarnowskich Górach przytrzymała furmankę z ziemniakami, okrytymi słomą. Przy przeszukiwaniu wozu straż znalazła około 50 kg. nowych igieł, przemycanych z Niemiec, czyli ogółem około pół miliona sztuk, które skonfiskowano. Przez tego znaleziono jeszcze kilka kilogramów części zapasowych do zapalników.

W Białymstoku w czasie usuwania szkodliwego grzyba pod podłogą w domu przy ulicy Kupieckiej, oślepli nagle dwaj robotnicy. Jednemu z nich lekarz — okulista uratował wzrok. Kawałki grzyba odesłano do szczegółowej analizy chemicznej do Warszawy.

W Łucku niejaki Z. Misiuk zastrzelił z rewolweru urzędniczek poczty w Krzemieniu Kieżykowską, żonę kierownika urzędu pocztowego w Koreu Dołowskiej oraz zranił nożem 13-letnią córkę Dołowskiej. Imię. Na drugi dzień rano sprawca zbrodni sam popełnił samobójstwo.

Warszawa. (1339.3 m.). Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.34 Gimnastyka; 6.50 Muzyka z płyt; 7.55 Parę informacji; 8.00 Audycja dla szkół; 11.57: Sygnał czasu; 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie; 12.03 Dziennik południowy; 12.15: Koncert z Wilna; 12.25 Chwilka gospodarstwa domowego; 14.30 Muzyka lekka (płyty); 15.00 Fragment z noweli; 15.15 Nasz handel morski; 15.30 Koncert; 16.00 Lekcja języka francuskiego; 16.15 Koncert Harmonistów Warsz.; 16.30 Skrzynka techniczna; 16.45 „Cała Polska śpiewa” (audycja); 17.00 „Kraj za ścianą” (reportaż z Prus Wschodnich); 17.45 Pogadanka przyrodnicza z Poznania; 17.50 Odczyt z Torunia; 18.00 Audycja ze Lwowa dla dzieci; 18.30 Przegląd wydawnictw; 18.40 Pogadanka społeczna; 18.45 Piosenki; 19.00 Pogadanka; 19.10 Program na dzień nast.; 19.20 Koncert reklamowy; 19.35 Wiadomości sportowe; 19.50 Pogadanka aktualna; 20.00 Wesoła audycja ze Lwowa; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Obrazki z Polski współczesnej; 21.00 Audycja dla Polaków z zagranicy; 21.30 Humor regionalny; 22.00 Koncert Katowice. (395.8 m.). Godz. 13.30 Muzyka ludowa; 15.22 Życie artystyczne i kulturalne Śląska; 18.30: Skrzynka dla dzieci; 18.45 Koncert reklamowy; 19.00 „Dziwny z Fiesole”; 19.20 Przegląd prasy;

Co słychać w Krakowie.

LISTOPAD.

Piątek 8: Gotfryda bisk. Sewera i Wiktoryna męczenników. Bogomira.
Wschód słońca 6.42, zachód 16.06.
Długość dnia 9 godzin i 24 min.
Sobota 9: Teodora żołn. m., Oresta m., Eustolji rzym. p. i Sopatry p.
Wschód słońca 6.44, zachód 16.04.
Długość dnia 9 godzin i 20 min.

—000—

W ZWIĄZKU Z TEGOROCZNYM ŚWIĘTEM NIEPODLEGŁOŚCI złożył wicewoj. dr. Małachowski kwotę zł. 50 na pomoc zimową dla najbiedniejszych Województwa Krakowskiego.

WYBÓR ZARZĄDU TOWARZYSTWA POMOCY POLONJI ZAGRANICZNEJ. Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem p. wicewoj. dr. Małachowskiego i przy współudziale p. dr. Bron. Hełczyńskiego zebranie konstytucyjne Towarzystwa Pomocy Polonji Zagranicznej. Dr. Hełczyński szczegółowo poinformował o celu i zadaniach Towarzystwa, poczem ukonstytuowały się jego władze. Prezesem został wybrany sen. Fr. Lipiński, wiceprezesem wiceprezydent m. dr. Radzyński, sekretarzem prof. Borelowski, skarbnikiem dyr. Chodorowski. — Do Komisji Rewizyjnej weszli: Kurator Godecki, dr. Tad. Dyboski i inni.

URZĄD POCZTOWY NA BIELANACH PRZYDZIELONY DO LISZEK. Z dniem 1 bm. gromada Bielany została wyłączona z okręgu urzędu pocztowego Kraków 1. i włączona równocześnie do zamiejscowego okręgu pocztowego agencji pocztowej w Liszkach.

SZEWCEK NOŻOWCEM. Ub. nocy na ul. Mogińskiej, N. Szewczyk porażał nożem Edwara Lepiarza, ceglarsza, lat 27, zam. w Łęgu pow. Kraków. Szewczyk zadał Lepiarzowi rany pod lewym obojczykiem i na plecach, poczem zbiegł. Zraniony Lepiarz przyjechał do rożką konną na Pogotowie Ratunkowe, gdzie dyżurny lekarz opatrzył mu rany, poczem skierował go do szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny.

POŻAR OD ROZPALONEJ KUCHENKI. Wczoraj wieczór w mieszkaniu Gitti Zelenfreund przy ul. Krakusa 24, od rozpalonej kuchni żelaznej zapaliły się wiszące obok kuchenki 5 sukienek, płaszcz i dwie narzuty na poszewki, wartości 100 zł. Pożar w porę zauważono, dzięki czemu nie wyrządził on większych szkód.

—000—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

KU UCZCZENIU PAMIĘCI PROF. SOBIE SKIEGO. W nadchodzącą niedzielę o godz. 12-iej w południe odbędzie się przy ul. Straszewskiego 27, uroczyste posiedzenie naukowe Krak. Oddziału Polskiego Tow. Historycznego dla uczczenia pamięci b. prezesa Oddziału śp. prof. Wacława Sobieskiego. Słowo wstępne wypowie prezes Koła, prof. St. Kutrzeba, odczyt pt. „Twórczość naukowa prof. Wacława Sobieskiego” wygłosi prof. Oskar Halecki.

UCZMY SIĘ LATAĆ. Aeroklub Krakowski uruchamia w czasie od 15 bm. kurs teoretyczny pilotażu, który jest pierwszym stopniem przygotowania kandydatów do wzięcia udziału w wyszkoleniu na pilotów turystycznych, wojskowych i pracowników na polu lotnictwa. Po ukończeniu kursu kandydaci będą mieli możliwość wyszkolić się w lataniu w okresie wiosennym i letnim 1936 r. Kurs odbywać się będzie w godzinach wieczornych. Zapisy przyjmuje się do dnia 10 bm. w Aeroklubie Krakowskim, ul. Zwirzyńska 26, II p. codziennie od godz. 18.30—20.

—000—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO

Piątek: „Iwan Groźny”.
Sobota: „Muzyka na ulicy”.
Niedziela popoł.: „Rozbitki”; — wiecz.: „Muzyka na ulicy”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

SWIT: „Karjera”.
WANDA: „Szalony porucznik”.
APOLLO: „Wyprawy krzyżowe”.
SZTUKA: „Kozak i Słowik”.
UCIECHA: „Bengali”.
STELLA: I. „Nalibu”. II. „Szpieg w mase”.
ADRIA: „Dzień wielkiej przygody”.
PRÓMIEN: „Kocham wszystkie kobiety” z J. Kienurą.
BAGATELA: „Poszukiwaczki złota”. Na scenie rewja: „Z papryką...!”

—000—

BILETY NA UROCZYSTĘ PRZEDSTAWIENIE W DNIU ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI 11-GO LISTOPADA dla Władz i Urzędów rezerwowane będą w kasie teatru miejskiego tylko do piątku, dnia 8 bm. do godz. 6-iej wieczorem. Niewykupione dzisiaj bilety oddane zostaną do sprzedaży.

—000—

Dzwonek.

Dzwonek jeden, krótki... i chwila przerwy. Potem znów kilka ostrych uderzeń dzwonka. Za dzwiami żębrak. Bardzo ich dużo dzisiaj do nas przychodzi. Jedni łagodnie proszą o chleb lub posiłek, — drudzy domagają się wprost pieniędzy. Chleb, po-

Od piątku 8 bm. w teatrze świetlnym „APOLLO”

Niesmiertelne, gigantyczne arcydzieło! — Film, który stanowi rewelacyjną epokę w dziejach kinematografii!

Wyprawy Krzyżowe

wystawa! — Tysiące statystów! — Niebawem napięcie — Pelen poezji romans miłosny na tle wspaniałych bohaterskich walk rycerskich króla Ryszarda Lwie-Serce. — Ziemia święta dla chrześcijaństwa! — Subtelna intryga miłosna! — Bajeczna milionowa — Kilkuletni wysiłek genialnego reżysera: Cecila B. de Mille'a w rol. Loretta Young, Henry Wilcoxon, Józef Schildkraut i w. innych — Każdy kulturalny człowiek musi oglądać ten olśniewający film!

Poranki: z tego filmu — w sobotę 9 bm. o godz. 3-ciej popołudniu — w niedzielę 10 bm. o godz. 10-tej i 12-tej. — Ceny miejsc od 50 groszy.

Gospodarka w konsumie miejskim przed sądem.

W latach powojennych placówką gospodarczą, która wielką pomoc niesła urzędnikom i podurzędnikom magistratu był konsum Stow. Spożywczego urzędników magistrackich. Placówka ta prosperowała początkowo b. dobrze, następnie jednak upadła. W r. 1934 dr. Ostrowski kierownik działu rewizyjnego Miejskiej Izby Obrachunkowej, wpadł na ślad nadużyć. W związku z tem w dniu wczorajszym stanął przed Sądem Okr. w Krakowie b. zawiadowca Stowarzyszenia spożywców pracowników miejskich Zdzisław Swolkien i rewident Miejskiej Izby Obrachunkowej Bukowski.

Z konsumu pobierali towary na raty urzędnicy i podurzędnicy miejscy. Należność za towary stracono im z pensji przy wypłacie. Transakcję tę przeprowadzał Bukowski. Gospodarka Swolkiena w konsumie wytworzyła z biegiem czasu braki, skutkiem czego Swolkien namówił Bukowskiego, by ten wpłacał na

rzecz konsumu oprócz kwot straconych z pensji, pewne kwoty z funduszy magistrackich, na pokrycie owych braków. Swolkien zobowiązał się braki te wyrównać, a w zamian za usługę wypłacał Bukowskiemu gratyfikacje i udzielał pożyczek. Bukowski wpłacił w ten sposób na rachunek konsumu 31.505 zł. za duży; pozatem by pokryć te transakcje nieprawidłowo odpowiedzialne kwoty księgowal. Swolkien pociągnięty został do odpowiedzialności za to, że namawiał Bukowskiego do tych oszukańczych manipulacji, oraz że przywłaszczył sobie z funduszy konsumu 31.698 zł.

Na rozprawie, której przewodniczył dr. Solecki, a oskarża prok. Gajewski, Swolkien wyznał się do winy, zaznaczając, że wierzył, iż Swolkien wyrówna kwoty, nadpłacone dla konsumu z kasy miejskiej. Rozprawa potrwa dwa dni.

silek dać można, lecz nigdy nie należy dawać żebrać pieniędzy. Wszak wiadomo, na co te pieniądze będą użyte, może na zakupno żywności, ale może i na alkohol lub rozpustę. Czy jest na to rada? Mamy przecież w Krakowie bony jałmużnicze po 2 i 5 groszy, za które może ubogi otrzymać w umówionych sklepach i żywność i wszystkie środki potrzebne do życia i nocleg w przytułku. Bon jałmużniczy to taki pieniądz, który tylko na alkohol, rozpustę użyty być nie może. Nabywać je można w Biurze Związku „Caritas” przy ul. św. Jana 7. (od 10-tej do 16-tej) oraz w bardzo wielu sklepach krakowskich.

2 tys. zł. za życie ludzkie.

Sąd cywilny w Krakowie zasądził na rzecz rodziny zastrzelonego przez wartownika wojskowego Jana Jopa, ś. p. Al. Moronczyka, 2 tys. zł. odszkodowania oraz rentę w kwocie 30 zł. przez lat 5. Ś. p. Moronczyk zastrzelony został, gdy przechodził wieczór 26 grudnia 1934 ruchliwą ul. Mościckiego w Tarnowie obok magazynu wojskowego, położonego naprzeciw koszar 16 pp. Miejsce przez które przejście jest zakazane nie było wówczas ogrodzone, ani też oznaczone tablicą ostrzegawczą, względnie latarnią. Według zeznań świadków, jedni wartownicy zezwalali na przejście przez teren zakazany, który stanowił część chodnika przy tej ulicy, inni nie zezwalali.

OBUWIE wszelkiego rodzaju tak:

spacerowe, wieczorowe, sportowe, na chore nogi, do polowania, jakoteż buty z cholewami officerskimi i do konnej jazdy poleca ze składni i na zamówienia po cenach niskich

Pierwszorządny magazyn i prasownia obuwia

PIOTR WASIK dawniej W. KAPERA

Kraków, ul. św. Tomasza 29.

Specjalny dział reperacyjny do dyspozycji P. T. Klienteli.

Włamanie kasowe w centrum miasta.

W nocy z środy na czwartek, nieznani naryzie sprawcy, włamali się do sklepu f. Braciejowski przy ul. Florjańskiej 28. Złodzieje dostali się na podwórzec domu, a stąd do sklepu. Następnie wybili oni dziurę w suficie i wszedłszy na pierwsze piętro przystąpili do rozprucia kasy. Łupem złodziei padły obligacje pożyczki narodowej wartości około 4 tys. zł. oraz gotówka 20 dolarów i 200 zł. Za sprawcami włamania rozpoczęła poszukiwania policja.

ZJAZD CERAMIKÓW W BERLINIE.

W zimie b. r. odbędzie się 3-dniowy kongres ceramiczny w Berlinie, połączony ze

zwiedzaniem nowoczesnych zakładów ceramicznych w Berlinie, Zbirowa wycieczka po ulgowej cenie zorganizowana jest przez Stałą Delegację Związków Przemysłu Ceramicznego. Informacji udziela i przyjmuje zgłoszenia Związek Przemysłowców w Krakowie, Szpitalna 15. II. p.

Składki złożone w Admin. „Głosu Narodu”

Na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy: Kus-kowie zł. 1, N. N. zł. 10, Świtkowska zł. 5, N. N. zł. 10, W. Zinnal zł. 3, A. W. zł. 5, K. Bujak zł. 5, M. Dihm zł. 5, Boguska zł. 2.50, N. N. zł. 5.

Na bezrobotnych: Ludmiła Semenowicz zł. 10.

Na Zakład w Pawlikowicach: Karol S. Biela k. Bielska zł. 2.50, Boguska zł. 2.50.

Na Zakład Braci Albertynów: Karol S. Biela k. Bielska zł. 2.50, Ks. Nadolski, Mosty Wielkie zł. 3.

Na czesne dla studentów U. J.: N. N. zł. 5. Na Kuchnię S. Samuela: Marjan Padechowicz zł. 5, zamiast kwiatów na grób ś. p. Rodziców, Boguska zł. 5, Ks. Nadolski, Mosty Wielkie zł. 2, Marja Pazdanowska, Nowy Sącz zł. 5.

Na Macierz Szkolną w Gdańsku: Boguska zł. 2.50.

Na Bursę Ks. Kuznowicza: Boguska zł. 2.50.

—000—

Z ziemi krakowskiej.

KONFISKATA NIELEGALNEGO TYTONIU.

Władze policyjne skonfiskowały na terenie powiatu miechowskiego około 200 kg. tytoniu, pochodzącego z legalnych plantacji, lecz ukrytego przez plantatorów przed władzami skarbowymi dla pokątnej sprzedaży.

STRASZNE SKUTKI SPŁOSZENIA SIĘ KONI.

Na szosie pod Witkowicami pow. Żywieckiego wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, spowodowany spłoszeniem się konia na widok przejeżdżającego samochodu. Bryczka

Podziękowanie.

Wszystkim którzy raczyli wziąć udział w pogrzebie

Ś. p. Ks. Józefa Tomasika

w Symbarku, a mianowicie Przewielebnemu Duchowieństwu a szczególnie ks. Kanonikowi Wachowiczowi składamy serdeczne „Bóg zapłać”

siostra z rodziną.

poniesiona przez spłoszonego konia wyrwała się na szosie, skutkiem czego poniósł śmierć jadący z rodziną 48 letni Franciszek Boryski. Pozostałe osoby doznały lekkich obrażeń.

CZEM ZASTĄPIONE ZOSTANIE B. B.

W Tarnowie radni miejscy należący dotychczas do klubu radzieckiego b. BBWR. utworzyli nowy klub pod nazwą Klub Pracy.

Sport

PIERWSZE W SEZONIE SKOKI NARCIARSKIE. W północnej Norwegii odbył się pierwszy konkurs skoków narciarskich. Zwycięstwo odniósł Ola Moon, który skoczył 53½ i 52 metry. Drugie miejsce zajął Sverre Kolterud — 51 i 52 metry.

MIEDZYNARODOWY KONGRES LEKARZY SPORTOWYCH. W czasie trwania Igrzysk Olimpijskich w Berlinie odbędą się liczne kongresy Międzynarodowych Związków Sportowych. Ostatnio przybył w tym okresie jeszcze jeden kongres, a mianowicie Międzynarodowy Kongres Lekarzy Sportowych. Kongres wyznaczony został na dni 27—31 lipca 1936 r. Przewodniczącym kongresu będzie dr. Ketterer.

DYSKWALIFIKACJA PIŁKARZY WARSZAWSKICH. Po burzliwym meczu ligowym Warszawianka—Legia, jaki miał miejsce przed dwoma tygodniami, wydział Gier i Dyscypliny PZPN zarządził następujące kary: Obaj kapitanowie drużyn, Sroczyński z Warszawianki i Nawrot z Legii skazani zostali na pozbawienie funkcji kapitańskich przez jeden rok. Prezdziecki II. — za uderzenie przeciwnika 6-miesięczną dyskwalifikacją. Nawrot za rozmyślne kopnięcie przeciwnika — 2 miesięczną dyskwalifikacją. Martyna i Zwierz za krytykę orzeczeń sędziowskich — tygodniową dyskwalifikacją. Wszystkie kary liczą się dopiero od wtorku 12 bm.

Darmo Pończochy

wielkane nie daje
lecz silne i ładne
tanie sprzedaje

W. SZAJDAKOWSKI
KRAKÓW,

ulica Szczepańska 11.

Telefon 176-97.

KONCERT STAREJ MUZYKI. Polskie Radio nadaje dnia 8. 11. o godzinie 18.00 audycję z płyt, obejmującą utwory kompozytorów angielskich, francuskich i włoskich z okresu dwóch wieków od XVI do XVIII. Będą to przeważnie tańce instrumentalne. — W ten sposób uzyskają radiosłuchacze wgląd nie tylko w kompozycje starych mistrzów, lecz także na stopniowy rozwój formy tanecznej. Objasnień udzieli dr. E. Elsnerówna.

—00000—

Od piątku dnia 8 b. m. w kinoteatrze „Sztuka”

Prolongowane jeszcze na kilka dni!

Po cenach popularnych: 50 gr., 70 gr., zł. 1.— i zł. 1.30.

Film cud! — Film zjawisko! — Największe i najsłynniejsze dotychczas arcydzieło produkcji austriackiej w języku niemieckim! — Arcydzieło, które zaćmiło największe filmy świata.

„EPIZOD” Wspaniały romans, pełen uśmiechu i sentymentu owiany wytworną pikanterią szampańskim humorem! — Treść tego superfilmu jest tak ciekawa, że żadne pióro opisać jej nie jest w stanie! Muzyka — śpiew — humor — szaleństwo! — Reżyserował — znakomity WALTER REISCH. W roli głównej: lauretka nagrody za najlepszą grę na międzynarodowym konkursie filmowym w Wenecji: gwiazda pierwszej wielkości, genialna niezrównana Paula Wessaly oraz kwiat aktorstwa wiedeńskiego. — Wszelkawiata sława tego filmu świadczy o jego nadzwyczajnej doskonałości. — Koszty realizacji tego gigantycznego arcydzieła wyniosły przeszło 5 milionów szylingów. — Pierwsze najnowsze aktualności z wojny abisyńskiej.

W cie gospodarcze Pierwsze dekrety

zatwierdzone przez Komitet Ekonomiczny.

W dniu 6 b. m. jak już donosiliśmy odbyło się posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów, na którym przedyskutowano i dokładnie rozpatrzone projekty dekretów. Część z tych projektów została przez Komitet Ekonomiczny zaaprobowana i będzie przedłożona Radzie Ministrów do aprobaty.

Opracowywane m. in. przez rząd dekrety oszczędnościowe oraz dekrety dotyczące obniżki komornego i ulg w podatku od lokalu, będą miały zakres następujący:

1) dekret o nadzwyczajnej daniźnie od pracowników i urzędników państwowych, przedsiębiorstw i instytucji państwowych oraz innych przedsiębiorstw i instytucji, które wypłacają pobory z funduszy publicznych: a) etatowi urzędnicy państwowi nie opłacający podatku dochodowego opłać będą daniźną wszyscy, poczynając od 5 procent przy najniższym uposażeniu do 20 procent przy uposażeniu najwyższym. b) urzędnicy kontraktowi oraz pracownicy instytucji, przedsiębiorstw państwowych i banków państwowych a także instytucji samorządu terytorjalnego, samorządu gospo-

darczego (Izby Przemysłowo-Handlowe, Rzemieślnicze i Rolnicze) i t. d. opłacający podatek dochodowy, obciążeni będą w wysokości od 4 i pół do 16 i pół proc. Pozatem opłacać będą normalnie podatek dochodowy.

2) dekret o zmianie podatku dochodowego wprowadzi faktyczne podwyższenie tego podatku, co nie będzie miało charakteru daniźny specjalnej, którą obciążono pracowników państwowych: a) W dziale 1-szym (dochody fundowane) nowy podatek dochodowy przy obniżeniu minimum opodatkowanego dochodu do 1.200 zł. wynosić będzie przy najniższym dochodzie 19 zł. przy zastosowaniu daleko idącej progresji w zakresie stawek od wyższych dochodów. b) Dział drugi (dochody niefundowane) obciążone będą podatkiem dochodowym od 1 do 50 proc. poborów przy obniżeniu minimum dochodu opodatkowanego do 1.500 zł.

3) Dekret o obniżce komornego obejmie lokale 1, 2 i 3-izbowe (2 pokoje z kuchnią).

4) Dekret o ulgach w podatku od lokali zwolni od tego podatku lokale 1 i 2-izbowe oraz wszystkie warsztaty rzemieślnicze.

Przysposobienie wojskowe czy związki zawodowe

Otrzymujemy następujące uwagi: Artykuł zamieszczony w „Głosie Narodu“ z dnia 31. X. b. r. pt. „Konkurencja przysposobienia wojskowego z związkami zawodowymi urzędników“ — zawiera na wstępie szereg informacji odnośnie Pocht. Przysposobienia Wojskowego, które wymagają bliższego naświetlenia.

W szczególności o ile chodzi o projektowaną podwyżkę składki członkowskiej do PPW. z 1—3 zł. od osoby miesięcznie nie można pominąć milczeniem tej okoliczności, że cały przez tę podwyżkę składki uzyskany fundusz zostanie przeznaczony na uruchomienie samopomocy i funduszu odpraw dla pracowników pocztowych, co gwarantuje tym ostatnim wypłatę wysokich stosunkowo odpraw w wypadku śmierci, przeniesienia w stan spoczynku i zwolnienia ze służby oraz stwarza podstawy materialne do udzielania naogół lichy płatnym pocztowcom bezprocentowych pożyczek długo i krótkoterminowych. Pozatem organizacja PPW. zamierza w najbliższym czasie przystąpić przy poparciu M. P. T. do oddłużenia pracowników pocztowych, co bez pewnych ofiar z ich strony jest w bieżącej chwili niemożli-

we. Podany w powołanym artykule zarzut, jakoby delegatami na zjazd PPW. w Warszawie byli wyłącznie wyżsi urzędnicy jest o tyle niesłuszny, że w rzeczywistości delegatów wybierali sami pracownicy — członkowie PPW. na zwołanych ad hoc zgromadzeniach, a wśród wybranych znaleźli się również niżsi pracownicy pocztowi oraz urzędnicy niższych i średnich kategorii, przyczem zaznaczyć należy, że uchwała co do podwyżki świadczeń na rzecz PPW. zapadła na zjeździe jednogłośnie.

Nadmienić jeszcze wypada, że organizacja PPW. wcale nie zamierza krępować ani ograniczać działalności związków zawodowych pocztowych, lecz podejmując się zupełnie bezinteresownie konkurencyjnej działalności za te same opłaty znacznie udoskonalonej i rozszerzonej pozostawia samym pocztowcom wypowiedzenie się w żywotnej dla nich kwestji. Dopiero czas pokaże, czy lepiej zda egzamin życia ideowa organizacja PPW., gdzie wszystkie funkcje zarządzające i kontrolne pełnią członkowie PPW. zupełnie bezpłatnie, czy też związek zawodowy, znacznie dziś ograniczający tereny swej działalności. W. Bl.

Sytuacja gospodarcza Polski.

Wzrost zarobków w przemyśle wpłynął na wzrost cen rolnych.

Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen stwierdza, że spadek cen przemysłowych w Polsce w trzecim kwartale br. ustał zupełnie. Odbiło się to na ruchu plac robotniczych, w których zwyczaj — o skromnym zresztą tylko zasięgu — wyraźnie prze- ważyły nad obniżkami.

Bardziej znamienity zwrot wystąpił w cenach artykułów rolnych. Silna wyżka cen zwierząt, jakiekolwiek były jej źródła, rozwinąć się mogła w tych rozmiarach tylko przy zwiększonej sile nabywczej ludności miejskiej. W ten sposób po raz pierwszy wystąpiło zjawisko odwrotne do obserwowanego w latach postępującego kryzysu: jak wówczas spadek zarobków wywierał nacisk na ceny rolne, a w ten sposób znaczna część ciężaru kryzysu przerzucała się na niezmniejszającą przecież produkcję wieś — tak w ostatnich miesiącach osiągnięty już wzrost zarobków w przemyśle, umożliwił wzrost cen rolnych a w ten sposób powodował złagodzenie ciężaru kryzysu na wsi. W ubiegłym kwartale nastąpił zatem pewien wzrost spożycia. Nie odbił się on jeszcze wyraźniej na produkcji, która charakteryzowała się nadal słabym ruchem zwykłym.

Omawiając rozwój ostatnich czasów, brać trzeba oczywiście pod uwagę, że poziom osiągnięty podczas kryzysu był bardzo niski i że wobec tego wysokie nawet stosunki wzrostu oznaczają niewielki przyrost w liczbach bezwzględnych. Tak więc ruch inwestycyjny spadł w latach kryzysowych do jednej trzeciej; nawet po tym silnym wzroście zatem doszedł dopiero do 45 proc. rozmiarów roku 1928. Produkcja przemysłowa spadła prawie do połowy — a więc przy wzroście 25 proc. osiągnęła niewiele ponad dwie trzecie wytwórczości 1928 roku. Niemniej jednak ruch zwykły aż do ostatnich czasów był wyraźny. Natomiast brak

ostatnio korzystnych objawów w dziedzinie rynku pieniężnego, który od czasu niepokoju, wywołanych na wiosnę w okresie panik w krajach „bloku złotego“ pozostał szczególnie wrażliwy na czynniki, niezależne od istniejącej sytuacji gospodarczej.

Trwanie dezauryzacji było od tego czasu zahamowane, a w pewnych momentach występowały nawet przejściowo objawy tezauryzacji, o niewielkim zresztą zasięgu. — Stanowiło to zjawisko niekorzystne przez zmniejszanie czynnych na rynku środków. Zmniejszanie to wprowadziło nie dawało się ostatecznie odczuć. Niemniej jednak konsekwencją tej sytuacji było pewne pogorszenie ogólnej płynności, w związku z czem nastąpiła też obniżka kursów papierów wartościowych. Natomiast nie odbiła się ta sytuacja na wypłacalności; odsetek protestów wekslowych był niższy, niż w którymkolwiek poprzednim kwartale.

Organizacje pracownicze przeciw kartelom.

W Poznaniu obradował w tych dniach Zjazd prezesów i sekretarzy. Zjednoczenia Zawodowego Polskiego (dziś sanacyjnego). W uchwalonej rezolucji Zjazd domaga się rozwiązania karteli, koncernów i syndykatów oraz sprawiedliwego podziału dochodu społecznego, któryby umożliwił warstwom pracującym otrzymanie słuszných zarobków.

Również Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów Warszawskiej Rady Okręgowej Unji Zw. Zaw. Pracowników Umysłowych, przeciwstawiających się obniżce plac, wysunęło postulat rozwiązania karteli, „które utrzymując od 1928 r. ceny za produkty prawie bez zmian, przyczyniają się do nienormalnej sytuacji gospodarczej w Polsce“.

Co zawiera układ handlowy polsko-niemiecki.

Półrządowa agencja „Iskra“ donosi, że porozumienie handlowe polsko-niemieckie składa się z dwóch części: z głównej umowy gospodarczej i z układu rozrachunkowego.

Główna umowa obejmuje zagadnienia następujące: klauzulę największego uprzywilejowania pod względem stosowania cel, opłat przywózowych i formalności celnych, traktowania towarów tranzytowych przez obszar jednej ze stron do obszaru drugiej strony, sprawę opłat wewnętrznych, obciążających wytworzenie, przyrządzanie lub spożycie towarów, sprawę nacjonalizacji towarów, pochodzących z państw trzecich, postanowienie o komiwojażerach, o próbkach, wzorach i opakowaniach, o świadectwach pochodzenia i o nierzetelnej konkurencji.

W zakresie ulg celnych uzyskaliśmy zniżkę celną na gęsi oraz na bydło hodowlane, eksportowane przez Wolne Miasto Gdańsk. Wzamięniamy za to udzieliliśmy zniżek na trzy wody mineralne, piwo eksportowe, kilka środków pomocniczych do produkcji wyrobów gumowych i jeden gatunek papieru oraz niektóre zabawki. Jak wynika z powyższego, obrót towarowy polsko-niemiecki będzie prawie całkowicie oparty o klauzulę największego uprzywilejowania.

Drugą umową, bez której pierwsza umowa mogłaby pozostać martwą literą, jest to układ rozrachunkowy.

Sprawa płatności, wynikająca z obrotu towarowego, została rozstrzygnięta w ten sposób, iż płatności z importu zarówno w Polsce, jak i w Niemczech będą wpływały wyłącznie na specjalne rachunki clearingowe, z których będą potem następowały wypłaty eksporterom każdego kraju, za dokonany przez nich wywóz na terytorjum drugiego kraju.

Zainteresowane koła gospodarcze powinny dokładnie zdać sobie sprawę, że z chwilą wejścia w życie umowy wszelkie płatności za artykuły importowane z Niemiec — a to bez różnicy czy chodzi o arty-

kuly zakazane do przywozu czy też wolne — muszą być wpłacane na specjalny rachunek w Polsce, w żadnym zaś wypadku nie mogą być przekazywane bezpośrednio eksporterom niemieckim.

Sprawą technicznego przeprowadzenia umowy płatniczej, więc prowadzeniem rachunków, przyjmowaniem wpłat od importu i w skutecznym wypłacie eksporterom będzie narazie zajmowało się po stronie polskiej Polskie Towarzystwo Kompensacyjne (Zahan) pod kontrolą samorządu gospodarczego oraz specjalnie mianowanego Komisarza rządowego.

Sprawą ustalania i regulowania planów eksportowo-importowych będzie się zajmowała specjalna komisja rządowa, która ma być wkrótce mianowana i która będzie ściśle współpracowała na zewnątrz z samorządem gospodarczym oraz ze związkami eksportowymi branżowymi, na zewnątrz zaś z taką samą komisją rządową, którą mianuje strona niemiecka.

Umowy powyższe są zawarte narazie do 31 października 1936 r.

Plan eksportowo-importowy na okres do 31 października 1936 r. został preliminarznie ustalony przyczem obejmuje on w eksporcie wszystkie ważniejsze towary polskie w pierwszym rzędzie artykuły rolne (zboże, wino, drzewo, gęsi, masło, jaja, spirytus itd.), zaś z artykułów przemysłowych — wyroby hutnicze i cynk, węglowodory, produkty naftowe etc.

Wszelkie zmiany w planach, które będą głównie zależne od wpływów powyższych na rachunki clearingowe w Polsce i Niemczech, czyli od możliwości zapłaty, będą przeprowadzane przez komisje rządowe polską i niemiecką we wzajemnym porozumieniu.

Prace techniczne celem wprowadzenia umowy w życie w uzgodnionym terminie 20 listopada br. — są prowadzone w tempie przyspieszonym przez resorty rządowe w porozumieniu z instytucjami samorządowymi.

—:000:—

Udzielanie koncesyj na przemysł wyrobu samochodów i podwozi samochodowych.

W Dzienniku Ustaw R. P. z dnia 6 listopada (Nr. 80) ukazało się rozporządzenie ministra Przemysłu i Handlu o udzielaniu koncesyj na przemysł wyrobu samochodów oraz podwozi samochodowych.

Par. 3. omawianego rozporządzenia postanawia, że fabryki samochodów i podwozi, które do chwili wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 lipca 1935 r. prowadziły przemysł wyrobu samochodów oraz podwozi, powinny zgłosić do Min. Przemysłu i Handlu w ciągu 2-eh miesięcy od dnia 6 bm. szereg danych, w celu rejestracji.

Par. 1. omawianego rozporządzenia postanawia, że koncesja na przemysł wyrobu samochodów oraz podwozi może być udzielona, jeżeli osoba ubiegająca się o koncesję, zobowiąże się do spełnienia następujących warunków:

1) prowadzenia przemysłu wyrobu sa-

mochodów oraz podwozi w miejscowości uznanej przez Min. Przem. i Handlu; 2) uruchomienia produkcji samochodów oraz podwozi według programu zatwierdzonego przez MPH.; 3) Posiadania urządzeń technicznych zakładu, odpowiadających programowi produkcji i utrzymania tych urządzeń na należytych poziomie technicznym;

Rozporządzenie niniejsze weszło w życie z dniem ogłoszenia.

LEKKI WZROST KOSZTÓW UTRZYMANIA.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, ogólny wskaźnik kosztów utrzymania rodziny robotniczej w Warszawie wynosił w październiku br. biorąc za podstawę rok 1928 = 100, 65.7 wobec 65.6 we wrześniu br., a 65.6 proc. w październiku 1934 r. Ogólny wskaźnik kosztów utrzymania rodziny pracowników umysłowych w Warszawie nieznacznie się zmniejszył, wynosił bowiem 70.1 wobec 70.2 we wrześniu bież. roku i 70.8 w październiku 1934 r.

Odznaczenie „Wawrzynem Akademickim“.

Minister W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 5 bm. nadał na wniosek Polskiej Akademji Literatury pierwsze odznaczenia „Wawrzynem Akademickim“ osobom wybitnie zasłużonym dla dobra literatury polskiej, oraz związanych z nią dziedzin twórczości.

Złoty „Wawrzyn Akademicki“ nadano następującym osobom: Za wybitną twórczość literacką: Z. Bartkiewiczowi, dr. W. Borowemu, M. Dąbrowskiej, F. Goetlowi, Ar. Górskiemu, K. Ilakowiczównie, Al. Konarowi, J. Lechoniowi, K. Makuszyńskiemu, St. Miłszewskiemu, O. Ortwinowi, M. Pawlikowskiej, M. Rodziewiczównie, J. Rufferowi, An. Strugowi, Al. Świętochowskemu, J. Tuwimowi, M. Wielopolskiej, K. Wierzyńskiemu, St. Witkiewiczowi, Em. Zagadłowiczowi.

Za wybitną twórczość krytyczno-literacką, naukową i publicystyczną w dziedzinie literatury pięknej: Al. Brücknerowi, R. Dyboskiemu, J. Lorentowiczowi, J. Gwałbertowi-Pawlikowskiemu, Ed. Porębowiczowi, An. Potockiemu, Ar. Śliwińskiemu, W. Stępczyńskiemu, J. Ujejskiemu.

Za wybitne zasługi dla literatury polskiej: B. Chrzanowskiemu, St. Dembem, M. Jaworskiej, Al. Patkowskiemu, St. Podwysokiemu, H. Radlińskiej, F. Sławoj-Składkowskiemu, J. Wojciechowskiemu, K. Wóycickiemu, dr. Wł. Zawistowskiemu, L. Zeli-gowskiemu.

Za wybitne zasługi dla polskiej sztuki w ogóle: Ks. Dunikowskiemu; H. Kunie; J. Mohofferowi; Eug. Morawskiemu; Zdz. Męczeńskiemu; T. Pruszkowskiemu; Cz. Przybylskiemu; K. Szymanowskiemu; L. Wyczółkowskiemu.

Za krasomówstwo: Ig. Daszyńskiemu; B. Miedzińskiemu; Ig. Paderewskiemu; K. Sosnkowskiemu.

Za krasomówstwo sądowe: M. Ettingerowi; Fr. Paschalskiemu; St. Patkowi; K. Rudnickiemu.

Za szerzenie zamilowania do polskiej literatury dramatycznej: K. Fryczowi; St. Jara-czowi; L. Schillerowi; L. Solskiemu; K. Junoszy-Stępcowskiemu; Ar. Szyfmanowi; St. Wysockiej.

Srebrny „Wawrzyn Akademicki“ nadano za wybitną działalność organizacyjną w dziedzinie literatury pięknej między innymi: J. Beckowej i M. Rusinkowi.

Za szerzenie zamilowania do literatury polskiej: Dr. J. Balickiemu; H. Cepnikowi; dr. T. Dobrowolskiemu; P. Kleszczyńskiej; H. Lukrecowi; K. Makuchowi; St. Maykowskiemu; H. Romer Ochenskowskiej; dr. L. Płoszewskiemu; dr. H. Pohoskiej; dr. L. Stolarzewiczowi; M. Stroniskiej; dr. B. Suchodolskiemu; dr. Z. Smydowej; dr. St. Tyncowi.

Za szerzenie zamilowania do literatury pol-

Śmierć i krwawienie czytelnictwa w wojsku: M. Łopaciowski; J. Ciepielowskiemu.

Za krwawienie czytelnictwa: Dr. L. Bernackiemu; Fr. Biesiadeckiemu; P. Dadlezo-
wej; dr. Er. Farnikowi; ks. dr. Em. Grimmo-
wi; W. Sosnińskiemu; ks. dr. Emilowi Szram-
kowi; dr. K. Tyszkowskiemu; dr. St. Uhmie;
dr. Wł. Wisłockiemu; ks. Fr. Zbaniuskowi.

**Za wybitną działalność wydawniczą w dzie-
linie literatury polskiej:** J. Mortkowiczowej;
B. Połonieckiemu; N. Telcowi; G. Wolffowi.

Za zasługi dla polskiej sceny: K. Bedna-
rzewskiej; L. Kotarbińskiej; M. Szpakiewi-
czowi.

**Za kult słowa polskiego w zawodzie adwa-
kackim:** E. Breiterowi; Z. Kwiecińskiemu; J.
Woźniakowskiemu.

**Za szerzenie zamiłowania do literatury
ojczystej wśród emigracji:** Ks. W. Kruszc-
St. Mierzwie; M. Ratul-Rakowskiej; T. Sie-
mradzkiemu; dr. J. Teslarowi, tłumaczowi.

Jednocześnie z nadaniem odznaczeń uka-
zało się zarządzenie Ministra Wyznań Religij-
nych i Oświecenia Publicznego, postanawiają-
ce, że mianowanie członkiem Polskiej Aka-
demii Literatury oraz nadanie godności hono-
rowej w P. A. L. stanowi zarazem nadanie od-
znaczenia Złotym Krzyżem Akademickim. —
Odznaka „Wawrzyn Akademicki” przedstawia
się jako sześciokramienny krzyż stylizowany,
oparty na tych samych motywach, co „Gwiaz-
da” P. A. L. W środku krzyża znajduje się
pole eliptyczne z emalją i literami A. L. po-
środku. Złoty i srebrny „Wawrzyn Akademic-
ki” noszony będzie, podobnie jak i inne od-
znaczenia państwowe, na wstędze. Dla obu
grup odznaczenia ustalono wstęgi koloru zie-
łonego z białymi paskami po bokach.

Swastyka godłem

Trzeciej Rzeszy.

Berlin 7. 11. (PAT.) Aby dać wyraz je-
dności partii i państwa również w ich go-
dłach wydano następujące zarządzenie: Rze-
sza wprowadza jako symbol swej wielkości
odznakę partii narodowo - socjalistycznej.
Odznaki siły zbrojnej pozostają niezmienio-
ne.

Konferencja morską ma być rozszerzona

Genewa, 7. 11. (PAT.) Sir Hoare zawiado-
mił sekretarjat generalny Ligi Narodów o da-
cie i celach konferencji morskiej, polegają-
cych na ograniczeniu zbrojeń na morzu oraz
zawarcia międzynarodowego układu, mające-
go zastąpić dwa wygasające w r. 1936 układy
morskie. Hoare przewiduje możliwość rozsze-
rzenia rokowań w drodze zaproszenia innych
mocarstw morskich poza pięcioma uczestnika-
mi dotychczasowych traktatów.

Holandja nie uzna Z. S. R. R.

Haga, 7. 11. (PAT.) Rząd holenderski po-
dzielił stanowisko deputowanych, sprzeciwia-
jących się uznaniu ZSRR, de iure ze wzglę-
dów zasadniczych. Rząd niema natomiast nie
przeciwko dalszemu rozwojowi prywatnych
stosunków handlowych pomiędzy Holandją a
Związkiem Sowieckim.

ROSJA SOWIECKA ŚWIĘTUJE.

Moskwa, 7. 11. (PAT.) Z okazji 18-ej rocz-
nicy rewolucji Moskwa, podobnie jak i wszyst-
kie inne miasta Związku Sowieckiego, przybra-
ła wygląd świąteczny. Wieczorem odbyło się
uroczyste posiedzenie plenarne Sowietu mo-
skiewskiego. W prezydium zasiadli: Stalin,
Mołotow, Kaganowicz, Woroszyłow, Kalinin,
Mikołaj, Rudzutak i inni członkowie biura
politycznego i rządu. Dłuższe przemówienie,
piśmiennie rocznicy rewolucji wygłosił Kali-
nin.

Stahremberg regentem Austrii.

Paryż, 7. 11. (Tel.) Londyński „Sunday
Dispatch” ogłasza deklarację pretendenta do
tronu Habsburgów, arcyksięcia Ottona, w któ-
rej arcyksiążę stwierdza, że nie otrzymał żad-
nej informacji o zamiarze ks. Stahremberga
ogłoszenia się regentem Austrii.

Austria i „dyplomatyczne” polowanie.

Warszawa, 7. 11. (Telef.) Z Wiednia do-
noszą: W kołach dyplomatycznych Wiednia
wielkie wrażenie wywołały informacje o po-
łowaniu dyplomatycznym, które odbyło się na
granicy węgiersko-austriackiej. W polowaniu
wzięli udział: amb. niemiecki Papen, dwaj byli
ministrowie austriaccy Fey i Karwinsky, nie-
miecki generał Muff, poseł węgierski w Wied-
niu Rudnay, niemiecki i węgierski attachés
wojskowi w Wiedniu i niektórzy dostojnicy
węgierscy.

Warszawa, 7. 11. (Telef.) Władze Ubezpie-
czalni Społecznej w Warszawie zwolniły dwu
egzekutorów z powodu dokonanych przez nich
nadużyć.

Włosi atakują Makalle.

Londyn, 7. 11. (PAT.) Agencja Reutersa do-
nosi z Asmary, że samoloty włoskie zauwa-
żyły w Makalle pewne oddziały abisyńskie,
które powróciły do miasta po wycofaniu się
placówek włoskich. Oddziały askarysów zaję-
ły Selaclaca, ważny ośrodek handlowy, poło-
żony w odległości 25 mil na zachód od Aksum.
W czasie potyczki, stoczonej wczoraj na po-
łudnie-zachód od Hausien, rannych zostało
dwóch oficerów włoskich i 10 askarysów. —
Dwóch askarysów zostało zabitych. Walka za-
kończyła się atakiem na bagnety, po którym
nieprzyjacieli wycofał się, pozostawiając na pia-
cu wielu zabitych.

Rzym, 7. 11. (PAT.) Według „Lavoro Fa-
scista”, dalsze posuwanie się wojsk włoskich
rozpocznie kolumna gen. Santini z Ogoro w
kierunku Agula i Dolo. Korpus armii tubyl-
czej gen. Birola uda się również w kierunku
Makalle. Oddziały włoskie, stanowiące część
kolumny płk. Lorenzini, przybyły do Taganne
i dziś rano miały skierować się w stronę Cab-
tai. Oddziały Danakilów i regularne wojska
erytrejskie maszerują brzegiem nizin w kie-
runku Methengola. Zdaniem korespondenta —
zajęcie Makalli jest kwestią godziny.

WŁOSI ZAJĘLI 19 TYS. KM. KW. TERENU.

Rzym, 7. 11. (PAT.) Prasa donosi, że sze-
reg dostojników abisyńskich zgłosiło uległość
gen. Birola. Kawaleria włoska rozpoczęła po-
suwanie się w rejonie Mussy. Samoloty wło-
skie przeleciały nad Aussa, gdzie ludność da-
wała znaki przyjazne. Prasa włoska obiecuje,
że obecnie Włosi zajmują przeszło 18.7 tys.
km. kw. terytorium abisyńskiego.

Abisyńczycy oddadzą Makalle bez bitwy?

Warszawa, 7. 11. (PAT.) Według wiado-
mości ze źródeł angielskich wojska włoskie
już od godziny 11-ej rano zajmują wyżyny, do-
minujące nad Makalle. Cały obszar na północ
od rzek Takazze i Gheva znajduje się już
obecnie w rękach włoskich.

Włosi potwierdzają wiadomość, że Abisyn-
czycy ewakuowali Makalle. Samoloty, które
dokonały lotów wywiadowczych nad miastem,
stwierdziły, iż przed kościołem Enda Mariam
ludność miejscowa rozłożyła wielkie płacht
białego płótna na znak uległości.

Po zajęciu miasta Włosi prawdopodobnie
zaczynają szybko posuwać się w kierunku jezio-
ra Aszianghi, położonego o 100 km. na połud-
nie od Makalle. Kolumny włoskie posuwają
się obecnie w kierunku Makalle trzema różnymi
drogami. Na przedzie podążają patrole, któ-
re starannie przeszukują wszystkie nierówno-
ści terenowe w obawie zasadzki. Straże prze-
dnie wojsk włoskich, które zajęły łańcuch gór

skie przeleciały nad Aussa, gdzie ludność da-
wała znaki przyjazne. Prasa włoska obiecuje,
że obecnie Włosi zajmują przeszło 18.7 tys.
km. kw. terytorium abisyńskiego.

WOJSKA ABISYŃSKIE WYCOFAŁY SIĘ Z MAKALLE.

Addis Abeba, 7. 11. (PAT.) Władze abisyń-
skie podają, że wojska abisyńskie przez całą
noc znajdowały się w Makalle, o świcie jednak
zostały wycofane w obawie przed atakami
lotniczymi.

W okolicy Makalle

toczą się zaciekłe walki partyzanckie.

Addis Abeba, 7. 11. (PAT.) Oficjalne koła
abisyńskie podają, że na północ i północno-
wschód od Makalle, toczy się zacięta walka
partyzancka. Włochom udało się wczoraj wie-
czorem zająć wzgórze, położone w odległości
11 mil od Makalle, skąd jednak zostali wypar-
ci przez tigreańczyków, wchodzących w skład
armii Rasa Sejuma i Rasa Kassy. Dziś wczes-
nym rankiem Włosi wznowili marsz naprzód,
Abisyńczycy zaś cofnęli się nie stawiając opo-
ru. Według oświadczenia z abisyńskich kół ur-
zędowych, z nastaniem nocy Włosi będą nie-
pokojeni przez Abisyńczyków. Tigreańczycy
wykazują niesłychaną pogardę śmierci. W wal-
ce używają oni bagnatów, lanc a nawet pię-
ści, rzadko tylko karabinów.

ski, panujący nad Makalle, nie napotkały po
drodze ani jednego żołnierza abisyńskiego.

Ze źródeł abisyńskich dementują wiado-
mość, jakoby wojska Rasa Kassy wycofały
się w kierunku jeziora Tana.

Według wiadomości ze źródeł niemiec-
kich na froncie południowym nad brzegami
rzeki Webi Szabali Abisyńczycy odparli trzy
ataki włoskie zmuszeni byli jednakże do po-
wrotnego cofania się.

Do Addis Abeby przybywają codzien-
nie transporty amunicji. Według przypu-
szekalnych obliczeń w ostatnich czasach
przez porty Berbera i Zeila dostarczono
wojskom abisyńskim przeszło 200 tys. kara-
binów.

Włosi dementują wiadomość, jakoby dwa
samoloty włoskie były zmuszone do lądowa-
nia poza liniami abisyńskimi i jakoby 4 lot-
ników włoskich utraciło życie.

Czy nowa wojna chińsko-japońska?

Szanghaj, 7. 11. (PAT.) Krążą pogłoski o
zamierzonej akcji japońskiej w Szanghaju.
100 tysięcy żołnierzy chińskich skoncentrowa-
no na obszarze Szanghaj — Hanczou — Nan-
kin. Mieszkańcy zaczęli opuszczać Szanghaj.

Władze japońskie zadowolili się wyjaśnieniem
strony chińskiej, że koncentracja została zarzą-
dzona w związku z obradami kongresu Kuomin-
tangu.

Przebudowa administracyjnego podziału kraju.

(Telefonem od naszego sprawozdawcy).

Warszawa, 7 listopada. Pojawiające się od
pewnego czasu pogłoski o rzekomo zamierzo-
nym czy też już nawet przygotowanym zwi-
nieniu pewnych urzędów wojewódzkich (naj-
częściej wymieniano wojew. tarnopolskie, pole-
skie i toruńskie) są w zupełności bezprzedmio-
towe. Natomiast rozważania idą w kierunku
usprawnienia administracji ogólnej przez jej u-
proszczenie i ujednolicenie. Zamierzona jest
reorganizacja tego rodzaju, aby wszystkie u-

zędy drugiej instancji pokrywały się teryto-
rialnie, a więc aby okręgi województw były
identyczne z okręgami wojskowymi, sądowe-
mi, skarbowymi, szkolnymi i t. d. Problem ten,
ważny z wielu względów wewnętrznych na-
stęrcza jednak znaczne trudności. Dopiero po
uporaniu się z tą sprawą, zajdą zmiany co do
ilości okręgów, a więc ich ewentualne zmniejsze-
nie.

Czy wojskowi będą opodatkowani?

Warszawa, 7. 11. (Telef.) Na środowem
posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Rady
Ministrów, które przeciągało się do godziny
1.30 w nocy, rozpatrywano projekty dekretów
o specjalnym podatku od uposażeń. Normy po-
datku, podane uprzednio, a zaproponowane
przez Ministerstwo Skarbu, ulegną zmianie.
W tym tygodniu odbędzie się jeszcze jedno po-
siedzenie Komitetu Ekonomicznego Rady Mi-
nistrów celem uchwalenia projektów dekre-
tów, które będą przedstawione Radzie Mini-
strów. Pracownicy samorządu terytorialnego
mają być zwolnieni od podatku specjalnego,
a pobory ich będą obniżone w takim mniej-
więcej stosunku, w jakim obniżone będą po-
bory pracowników państwowych kontraktow-
ych i innych pracowników publicznych, opła-
cających podatek dochodowy.

Zmiana projektu w sprawie podatku spe-
cjalnego pójdzie w kierunku obniżenia dolnej

granicy podatku specjalnego od uposażeń do
4 proc. Rozpatrywany był również projekt
ujednostajnienia obu tabel podatku dla pra-
cowników etatowych i pracowników kontrak-
towych przedsiębiorstw państwowych, samo-
rządu gospodarczego i zawodowego, ubezpie-
czalni społecznych i Banku Polskiego. Ujedno-
stajniona tabela miałaby przewidywać podatek
w wysokości od 4 do 20 proc. poborów.
Co się tyczy podatku lokalowego, to zwolnio-
ne będą od tego podatku mieszkania jedno-
i dwuizbowe. Uchwalono ponadto, że podsta-
wa jego wymiaru ma być faktyczne komorne
z roku ubiegłego, a nie zasadnicze komorne
za rok 1914. Podobno mieszkania, które czę-
ściowo są przeznaczone na cele związane z pra-
cą zawodową będą w odpowiednim stosunku
zwolnione od podatku lokalowego. W kołach
politycznych panuje przekonanie, że kwestia
opodatkowania wojskowych nie jest jeszcze

zadecydowana i że prawdopodobnie zarządze-
nia podatkowe nie będą odnosiły się do woj-
skowych.

—000—

Rząd przechodzi do walki z etatyzmem

Warszawa, 7. 11. (Tel.) Czynniki miaro-
dajne postanowiły ograniczyć inicjatywę
przemysłową państwa i dążeń etatystycz-
ne. Nie będą zatwierdzane wydatki na inwe-
stycje w przedsiębiorstwach państwowych
oraz wydatki na rozszerzenie i działalność
tych przedsiębiorstw. Wydany będzie zakaz
generalny tworzenia nowych warsztatów
państwowej produkcji przemysłowej. Wy-
datki tych przedsiębiorstw nie mogą być
powiększane. Istnieje zamiar sprzedaży
niektórych przedsiębiorstw państwowych
w ręce prywatne.

ADWOKACI WOBEC PODATKÓW.

Warszawa, 7. 11. (Tel.) Naczelna Rada
Adwokacka postanowiła wyłonić specjalną
komisję celem rozpatrzenia projektu opodat-
kowania adwokatów, będzie się domagała
zniesienia dla adwokatów podatku obroto-
wego oraz zastosowania dla wolnych za-
wodów ulg przy spłacie zaległości podatkow-
ych.

DELEGACJA NIEMIECKA WYJECHAŁA Z POLSKI.

Warszawa, 7. 11. (Telef.) Niemiecka dele-
gacja do rokowań handlowych z Polską wy-
jechała do Rygi, celem przeprowadzenia ro-
kowań handlowych z Łotwą. W Warszawie zo-
stał tylko delegat urzędu dewizowego w Ber-
linie radca Terr Edden, którego zadaniem jest
uzgodnienie ze stroną polską skomplikowanych
przepisów o rozrachunku za przeprowadzone
transakcje handlowe.

ROKOWANIA POLSKO - HOLENDERSKIE O TRAKTAT HANDLOWY.

Warszawa, 7. 11. (Telef.) Dziś w Hadze roz-
poczęły się rokowania polsko-holenderskie o
traktat handlowy. W ciągu 9 miesięcy r. b.
wywieźliśmy do Holandji towarów za 26.300
tys. zł., a przywieźliśmy towarów za 21.300.000
zł. Nadwyżka w handlu z Holandją wynosi na
naszą korzyść 5 milionów zł. Obroty handlowe
Polski z Indiami Holenderskimi wykazuje
saldo ujemne dla Polski.

CYGANIEWICZ MISTRZEM EUROPY.

Bruksela, 7. 11. (PAT.) W środę wieczór
rem odbył się w Brukseli mecz zapasniczy
o mistrzostwo Europy, w którym Zbyszko
Cyganiewicz zwyciężył w 25 ej minucie
Gerstmana. Meczowi przyglądało się kilka
dziesiąt tysięcy widzów.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 7. 11. (Tel.) Giełda dewizo-
wa: Belgia 89.72, Holandia 360.85, Londyn
26.15, Nowy Jork 5.31, Paryż 35.01, Praga
21.96, Szwajcaria 172.80, Sztokholm 134.80,
Włochy 43.20. Obroty dewizami średnie,
tendencja dla dewiz niejednolita.

Dolar prywatnie 5.31, rubel złoty 4.76,
dolar złoty 9.02, marka niemiecka 141.50,
funt szterlingów 26.14.

Papiery procentowe: Budowlana 40.00,
stabilizacyjna 61.25, premjowa dolarowa
51.50, konwersyjna 66.00, listy i obligacje
banków państwowych bez zmian.

Akcje: Bank Polski 94.75, Modrzejów
4.00, Ostrowiec 19.50, Starachowice 32.50.
Dla pożyczek państwowych tendencja słab-
sza, dla listów zastawnych i akcyj niejedno-
lita. Prywatnie dillonowska 92.00.

—000—

Warszawa, 7. 11. (Tel.) Minister spr.
zagr. Beck objął urządowanie.

Warszawa, 7. 11. (Tel.) Mają być miano-
wani kontrolerzy finansowi przy poszcze-
gólnych ministerstwach. Zadaniem ich bę-
dzie otwieranie i ustalanie wysokości kre-
dytów przewidzianych w budżecie. Instytu-
cja kontrolerów przy ministerstwach istnia-
ła już dawniej i nie dała rezultatów.

Warszawa, 7. 11. (Telef.). Stanowisko pod-
sekretarza stanu w Ministerstwie Przemysłu
i Handlu ma objąć dyrektor Departamentu
Handlowego w Min. Przemysłu i Handlu p.
Sokołowski, a na jego miejsce ma pójść dy-
rektor Departamentu Ekonom. Min. Rolnic-
twa A. Rose.

JAK PODSKOCZYŁY CENY WE WŁOSZECH?

Otrzymałmśmy następujący list od jedne-
go z obywateli miasta Krakowa: — Jeden
z moich znajomych przebywający obecnie
We Włoszech pisze mi: Obiad, za któryśmy
płacili w sierpniu b. r. od 6 do 9 lirów kosztu-
je obecnie do 20 lirów i t. d.

AXEL RUDOLF.

PRZYGODA NA WSCHODZIE.

Adaptował E. Bałucki.

Mam organiczne uprzedzenie do innych ras, specjalnie do kolorowych... Nie mówię o rasizmie politycznym. Moja niechęć do ras obcych zaczęła się bardzo dawno i była odruchem zupełnie podświadomym. Jeśli widziałem na którymś dancingu, że biała kobieta tańczy z murzynem, z Japończykiem albo z metysem, odczuwałem to nieomal jak obrazę osobistą... Choć rozumowo zdawałem sobie sprawę, że każdy z nich może być bardzo porządnym człowiekiem, więcej godnym szacunku od niejednego z białych, kręcących się obok. Zawsze w takich wypadkach ledwo się powstrzymywałem, żeby nie podejść i nie rozłączyć tej pary... Egzotyka, którą pan się zachwyca, a która pociąga wielu ludzi i mężczyzn i kobiety, dla mnie jest pustym dźwiękiem... Nie, źle powiedziałem! — ciągnął, zapalając się coraz bardziej: — To jest zbroczenie, choroba! A ponieważ jestem zdrow, ta choroba psychiczno-fizyczna jest dla mnie osobliwie wstrętna. Niestety, szczególnie się rozpoznała wśród kobiet. I stąd trzeba rozpocząć kurację!

Groblicz uśmiechnął się ironicznie:

— Piękny wykład!... Ale w miejsc-

21 wych warunkach nie da się zastosować. Tu w całej Azji, a specjalnie w Chinach, wszędy na się niesłychany harmider, jeśli żółty skusi do grzechu białą kobietę. Natomiast fakt, że biali utrzymują całe haremy Chi-nek, jest uważany za zjawisko całkiem normalne.

Szronowski nie odpowiedział.

Kilka minut upłynęło w milczeniu.

Groblicz odchylił się w tył i pół leżąc, puszczał w sufit kłęby dymu. Zamyślony Szronowski siedział nad wystygłą herbata.

Nagle wstał, podszedł do Groblicza i położył mu rękę na ramieniu:

— Panie Julianie. Niech pan pójdzie do Tsi-Lu — powiedział miękko: — Niech pan spróbuje wykreślić mnie z tej przygody. Pan mówi po chińsku. Niech pan pogada z nią, zaproponuje jej pieniądze...

Groblicz popatrzał na niego i spoważniał na chwilę:

— Dziwak z pana! Dobrze, spróbuję. — Znów zmienił ton: — Mam głęboko rozwinięte poczucie koleżeństwa, więc zrobię to dla pana. Ale pytanie, co z tego wyjdzie! Gdy zobaczy zamiast pana taką gębę, może się wściec i wyrzucić mnie za drzwi razem z moimi propozycjami... No, spróbujemy! — Wstał, dopił swojej filiżanki sake i wyciągnął dłoń: — A więc wystąpię w roli „the white mas's burden”. Jutro wieczorem otrzyma pan szczegółowe sprawozdanie. Bonne nuit, kochany dziwaku!

Następnego dnia około czwartej godziny po południu Groblicz się zjawił. Rzucił w kąć kapelusz, usiadł na niskim stoliku do herbaty, szeroko rozstawiając nogi i powiedział:

— Przedewszystkiem, kochany panie Zygmuncie, niedyskretne pytanie: ile gotówki pozostało panu?

Szronowski wyjął portfel i przeliczył pieniądze:

— Prawie dwieście funtów, ale w razie czego...

— Nie trzeba. — Groblicz zaczął gwizdać jakąś melodię, raptem przerwał i dodał: — Aż nadto wystarczy.

Oczy Szronowskiego błysnęły zadowoleniem:

— Rozmawiał pan z Tsi-Lu? Chce pieniędzy, tak?

— Gwiżdże na pana pieniądze, kochany rodaku. Ale tego co panu jeszcze pozostało, wystarczy na kupno paru mułów i prowiantu na drogę. Na drogę do Tybetu.

— Do Tybetu?

— Tak. Powiem krótko: Pani Gronieckiej już niema z bandytami Lin-Kuonga. Te miłe chłopaki spieniężyli ją.

— Cooo?... Niechże pan gada po ludzku! Groniecka jest w Tybecie?

— Podobno. Cała sprawa przedstawia się tak: banda musiała wiać z Suifu i już wszystko było gotowe. W tym momencie przez miasto przechodziła karawana pielgrzymów tybetańskich. Wrócili do domu.

No i kupili białą kobietę od żołnierzy Lin-Kuonga. Jako niewolnicę... Ile zapłacili, nie wiem, ale wiem, że karawana szła do klasztoru Bongbuk.

— I to jest... pewne?

— Bo ja wiem!... Jeśli Tsi-Lu nie kłamie, to tak.

— Niewolnica! — Szronowski zacisnął pięści: — Białą kobietę, Polkę sprzedają jak niewolnicę! Koniec świata!... Co robić, panie Julianie?

Groblicz poskrobał się w głowę.

— Rzecz gustu, panie kochany — powiedział po namyśle: — Może pan pojechać do Szanghaju i narobić gwałtu. Wszędzie znajdzie pan współczucie, bo przecież handel ludźmi jest uważany za najohydniejszy wrzód na cywilizacji. Zrobi się rejtach! W międzynarodowej dzielnicy szanghajskiej zakotłuje się, polecą protesty do rządu kantonńskiego, wszystkie konsulaty generalne wyślą obszerne raporty do swoich rządów. Potem zaczną się poszukiwania, przyczem, rzecz jasna, jeden będzie przeszkadzał drugiemu... Wreszcie, jak w bajkach dla grzecznych dzieci, sprawiedliwość zatriumfuje. Znajdą!... Nastąpią targi... Jednak może się zdarzyć, że nabywcy nie zechcą zwrócić kobiety nawet za okup, wówczas pójdą ekspedycje karne... jeśli, naturalnie, nie staną na przeszkodzie osobliwe względy polityczne, a tymczasem...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Księgarnia Krakowska

Kraków, ul. św. Krzyża 13.

poleca:

Pieśni kościelne:

Kazimierz Garbusiński. — **PIEŚNI KOŚCIELNE** dla użytku młodzieży szkół średnich, powszechnych i chórów amatorskich, na chór mieszany, lub na jeden i dwa głosy z tow. organu. — Partytura zł. 3.—

Zbiór ten zawiera 28 pieśni kościelnych, a mianowicie: I. Pieśni mszalne: 1) Boże lud Twój; — 2) Co nam nakazuje; — 3) Z odgłosem wdzięcznych pieśni; 4) Do Ciebie odwieczny Panie. — II. Pieśni przygodne: 5) Z wysokich niebios Panie; — 6) Jezu dulcis memoria; — 7) i 8) O salutaris; — 9) Jezu Ty także; 10) Do Ciebie Panie; — 11) Jezusa ukrytego; — 12) Ojcie z niebios; — 13) Kiedy ranne; — 14) O Ty Przedwieczny; — 15) Boże mocny, Boże cudów; — 16) Boże dlatego dałeś nam życie. — III. Pieśni Wielkopostne: 17) Padnijmy na twarz; 18) Pozwól mi Twe męki śpiewać; — 19) W Krzyżu cierpienie. — IV. Pieśni Adwentowe: 20) Boże wieczny, Boże żywy; — 21) Hejnał wszyscy zaśpiewajmy; 22) Grzechem Adama. — V. Pieśni do Matki Bożej: 23) Cześć Maryi; — 24) Zdrowaś Marjo; — 25) O której berła; — 26) Biedny, kto Ciebie. — VI. Pieśni do Najświętszego Serca Pana Jezusa: 27) O miłe Cor Jesu; — 28) O niewysłowione szczęście zajaśniało.

Karol Kurpiński. — **MSZA POLSKA** „Rozsądź mię Boże”, na chór mieszany, lub dwa głosy z organem, opracował według oryginalnej melodii Tomasz Flaszka. — Partytura zł. 1.50.

Msza Kurpińskiego „Rozsądź mię Boże”, należy do repertuaru pieśni mszalnych, odpowiadających wymogom Kościoła, tak pod względem melodyjności, jak treści i powagi utworu. Na całość kompozycji składają się: Introit, Gloria, Gradual, Credo, Offertorium, Sanctus i Agnus; każda część w odrębnej melodii. — Kompozycja ta nadaje się również do wykonania unisonowego przez lud.

Partytury z kompletami głosów:

L. van Beethoven. — „**NIEBIOŚA GŁOSZA**”. — Pieśń kościelna na 4-głosowy chór mieszany, nadająca się także na akademie, lub uroczystości o charakterze religijnym. — Partytura i głosy (podwójne) zł. 1.50.

Roman Dwornik. — „**PANIE, NIE JESTEM GODZIEN...**” — Pieśń na dwa głosy równe, do wykonania w czasie Komunii świętej. — 10 sztuk głosów 60 groszy.

X. Andrzej Nodzyński. — „**ECCE SACERDOS MAGNUS...**” — Responsorium na przyjęcie Biskupa, na sopran, alt i baryton. — Partytura i głosy podwójne zł. 1.50.

Karol Hoppe. — „**O MARJO, MATKO BOGA!**” — Pieśń na 4-głosowy chór mieszany. — Partytura i głosy do śpiewu (podwójne) zł. 1.50.

Karol Hoppe. — „**NA OPOCE**”. — Pieśń na uroczystości papieskie, akademie religijne lub uroczystości kościelne, na 4-głosowy chór mieszany. — Partytura i głosy do śpiewu (podwójne) zł. 1.50.

Karol Hoppe. — „**PIOTROWA ŁÓDŹ**”. — Pieśń na uroczystości papieskie, kościelne, religijne, akademie jubileuszowe i t. p., na 4-głosowy chór mieszany. — Partytura i głosy do śpiewu (podwójne) zł. 1.50.

Karol Hoppe. — „**O PANIE NASZ, CO TAM KRÓLUJESZ W NIEBIE**”. — Pieśń ku czci Duszpasterza lub Arcypasterza, na 4-głosowy chór mieszany. Nadaje się szczególnie na uroczystości Imienin, przyjazdu, gościny, jubileuszu lub t. p. uroczystości. — Partytura i głosy do śpiewu (podwójne) zł. 1.50.

Roman Ferek. — **TONACJE KOŚCIELNE**. — Podręcznik dla studujących muzykę kościelną, zawiera liczne przykłady nutowej harmonizacji melodii w trybach kościelnych, kadencje, zbroczenia tonalne, modulacje i wiele innych. — Objętość dzieła 96 stron druku. — Egzemplarz zł. 1.50.

Broszura ta ma na celu zaznajomienie wykonawców muzyki kościelnej i organowej z harmonizacją chorału, pieśni nabożnych i archaicznych melodii kościelnych, których prawdziwe piękno uwydatnia się wówczas, gdy towarzyszenie organowe odpowiada charakterowi, powadze i właściwości danej pieśni. — Nieumiejętna bowiem i niewłaściwa harmonizacja towarzyszenia organowego, zatracając wszystkie walory naszych pieśni kościelnych, które uświęcone tradycją wieków, dotrwały do czasów dzisiejszych. Tych skarbów naszego pieśniarstwa kościelnego zatracać nie wolno! — Podręcznik „Tonacje kościelne”, przestudiowany dokładnie, usuwa wszelkie wątpliwości harmonizacji w trybach kościelnych, a podając reguły, określenia zasad i znamion tonacji w przykładach nutowych, przy praktycznym ich zastosowaniu przyniesie naszej kulturze pieśni kościelnej prawdziwy pożytek.

Wysyłka zamiejscowa na zamówienie po doliczeniu do cen powyższych kosztów przesyłki pocztowej.

Na sankcje Włosi odpowiadają bojkotem.

We Włoszech rozpoczęła się propaganda za bojkotem towarów, pochodzących z państw, które opowiedziały się za sankcjami. Bojkotuje się też filmy i sztuki teatralne, nawołując przytem, by kupowano wyłącznie wyroby krajowe. Bojkot skierowany — rzecz oczywista — głównie przeciw Anglikom. Oto — jak widzimy na zdjęciu, z napisu „Tea Room” na

herbaciarni w Rzymie usunięto niektóre litery, zniekształcając słowa angielskie. Przemieniono też szyld bardzo popularnego w Rzymie sklepu konfekcji męskiej, który nosił dotychczas nazwę „Principe di Galles” (Książę Walji). Zamiast „Walji” naklejono napis „Piemonte”. A więc książę Piemontu będzie teraz decydował o modzie Włochów.

Komornik
Sądu grodzkiego
w Krakowie
Rewiru II.
ul. Pańska 14.
Sygnatura: II. Km. 1648/35.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, II rewiru, Czesław Paszyński, mający kancelarię w Krakowie, ul. Pańska Nr. 14, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 grudnia 1935 r. o godz. 10.15 w Krakowie Rynek Gł. Nr. 4 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do F-my Bracia Bilewscy, składających się z Kasy „National”, kasy ogniotrwałej i 100 płaszczy męskich wełnianych.

Oszacowanie powyższych ruchomości nastąpi przy licytacji.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 6 listopada 1935 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru II.
(—) Czesław Paszyński.

PIEKARNIA ELEKTRO - MECHANICZNA
KRAKÓW

ul. Karmelicka 21. JAN ZIELINSKI

OBRAZOW NAJTANIEJ KUPISZ
najtańsza
tylko w Drogerji
„Mimoza”
oprawa i sprzedaż na dogodnych warunkach.
Kraków, ul. Szewska 23.
WAWRZECKI,
Kraków, ul. Szczepańska 9.

Fabryka świeczników
Józefa Terleckiego
KRAKÓW, ul. Sławkowska L. 6.
Telefon Nr. 146-39.
Ceny fabryczne.

Przepuklinowe Pasy

Opaski Brzuszne
Suspensorja, prostotrzymacze

Aparaty ortopedyczne

Protezy ręczne i nożne, szczudła kule itp.

Wykonuje we własnej pracowni
Narzędzia Lekarskie

oraz

uskućecznia: naprawy, ostrzenie i niklowanie

L. Knapiński Kraków

ul. Mikołajska 7. Tel. 105-05